JUN 2 1947

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Subscription rates: United States and possessions $3.00 a year. Canada $4.00. For rates to other countries apply circulation department. Advertising rates on application. Telephone EVergreen 4-0862.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXI METAI 22 N | BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1947 M., GEGUŽĖS (MAY) 30 D. | KAINA 5 CENTAI

DABAR

Lietuviai Chicagoje
Ką jie čia reiškia?
Lietuva miniatiūroje
Apie lietuvišką dainą

JUOZAS TYSLIAVA

Sekmadienis Chicagoje.

Sėdžiu verandoje ir stebiu jauną porą, kuri kitoje gatvės pusėje rūpestingai trūsiasi aplink savo neseniai baigtą statyti namelį.

Ši burkuojančių ir gražai savo lizdą sukančių balandžių pora, berods, viena iš daugelio tūkstančių pokarinėje Chicagoje.

Sakoma, kad dėl butų stokos daugelis Chicagos lietuvių yra išvykę dirbti ir gyventi į kitas valstybes.

Šiandien Chicagos lietuvį gali sutikti Floridoje ir Kalifornijoje, Texas ir Oregon, Washingtono valstybėj ir net Aliaskoje.

***

Chicagoje lietuvių esama daugiau, negu Kaune.

Tai gal ir teisinga. Ypač dabar, kai buvusioje laikinoje Lietuvos sostinėje šeimininkauja okupantas iš rytų...

Lietuviai Chicagoje. Ką jie čia reiškia?

Tai reiškia — šimtą tūkstančių mūsų tautiečių su savo įstaigomis, draugijomis ir įmonėmis.

Tai reiškia — lietuviai čia turi savo mokslo akademiją, ligoninę, devynias finansines įstaigas, dvylika parapijų, keliolika turtingų profesionalų, apie du tūkstančius tavernų ir gal tiek pat įvairių parduotuvių.

***

O vis dėlto, proporcionaliai, pagal skaičių, Chicagos lietuviai galėtų būti stipresni Amerikos politikoje.

Šiuo atveju, berods, kitos Amerikos lietuvių kolonijos yra žymiai daugiau laimėjusios.

Iki šiol Chicagos politikoje figūruoja tik du lietuviai: teisėjas Zuris ir sanitarijos globėjas Olis.

Tiesa, rinkimuose Olis yra gavęs virš milijoną balsų.

Tai gana daug, palyginti su šimtu tūkstančių Chicagoje gyvenančių lietuvių...

***

Ir ko čia, Chicagoje, nesama?

Chicagos lietuviams Dievas davė ir dribtelėjo.

Jeigu gyvieji šio didmiesčio lietuviai dalijasi į keletą srovių ir net religijų, tai mirusieji taip pat neatsilieka.

Chicagoje lietuviai turi dvi gražias ir dideles kapines — katalikiškas ir tautiškas.

Be jau sakytų dvylikos Romos katalikų parapijų, Chicagoje jus rasite dar Amerikos Katalikų Bažnyčia, kuriai taip pat vadovauja lietuviai, arciv. Geniotis, kun. Liūtas ir k.

Be to, čia esama ir lietuvių liuteronų bei baptistų.

***

Tautiniu požiūriu, Chicagos lietuviai — nepriklausomos Lietuvos miniatūra.

Čia veikia Šimučio, Grigaičio ir Vaidylos vadovaujama Amerikos Lietuvių Taryba.

Čia gyvena buvęs Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius su žmona Kristina ir sūnum Liūtu.

Čia, dinamiškojo advokato Jono Bordeno Bagdžiūno pastangų dėka, buvo nuliedintas ir Lietuvai padovanotas Laisvės Varpas.

Čia, anot dr. St. Biežio, "didžiausias Lietuvos laisvės arsenalas..."

***

Ne kur kitur, kaip tik čia, Chicagos padangėje, iškilo ir Darius su Girėnu, kurie vėliau, Antano Vaivados pakrikštyta Lituanica, skrido į New Yorką, o iš ten — į Lietuvą...

Ir tuo tarpu, kai New Yorke vis dar tik ruošiamasi statyti paminklą, tai Chicagos lietuviai jau seniai įamžinę tų dviejų Atlanto nugalėtojų, Dariaus ir Girėno, varduš.

Be gražaus ir įspūdingo paminklo, Chicagos lietuviai didžiuojasi Dariaus Girėno Postu (Amerios Legijono skyriaus) kuris, anot to paties dr. Biežio, nei turtu, nei savo namų gražna nežino lygaus visoje Illinois valstybėje.

***

Dar žodis apie lietuvišką dainą Chicagoje.

Ar žinote, kad čia yra virš dvidešimts gerai organizuotų chorų, kurių vienas, būtent, Kazio Steponavičiaus Pirmyn, savo laiku gastroliavo net Lietuvoje?

Juk tas pats Pirmyn ir vėliau Steponavičienės merginų choras, kaip žinote, yra dainavę Vienybės koncertuose.

Pagaliau čia gyvena ir Algirdas Brazys, baritonas, kuriam šiandien Amerikos lietuviuose nėra lygus nei balso, nei vaidybos atžvilgiu.

O ką ir kalbėti apie Chicagos lietuvių radijo programas, kurioms vadovauja Vanagaitis, Šaltimieras, Sofija Barcus ir kiti?...

Nuslimu kepurę prieš tave, lietuviškoji Chicaga!

Atvyko 13 lietuvių

Gegužės 22 d. laivu Ernie Pyle atvyko iš Vokietijos dešimts lietuvių, kurių šeši JAV piliečiai ir keturi su imigracijos vizomis.

Atvykusieji išvažinėjo pas gimines:

Albina Bilaitienė, JAV pil. su dukrom Eleonora ir Vida apsistojo pas brolį Walter Plikaitį, 751 Harrison Ave., Harrison, N. J.

Dr. Alfonsas Kalvaitis su žmona Marija ir sūnum Algimantu buvo apsistoję pas gimines New Yorko apylinkėje, o vėliau vyks ta pas brolį J. Kalvaitį, Box 65, Hemphill, W. Va.

Florence Zapkuvienė, JAV pilietė, su sūnum Kęstučiu apsistojo pas pažįstamus: Mr. A. Mashall, Cor. Hoffman and Height St., Torrington, Conn.

Liucija Tarvydienė, JAV pilietė, apsistojo pas dėdę P. Statkų, 1420 S. Cicero Ave., Cicero 50, Ill.

Ida Vaičiūnienė laikinai sustojo New Yorke.

Gegužės 19 d. Drotninholm laivu iš Švedijos atvykusieji dak tarai Petras ir Zina Kazlauskai su sūnum Juozu apsistojo pas brolį Waterbury, Conn.

Ernie Pyle laivu atvykusius be giminių ir draugų dar pasitiko Liet. Gen. Konsulato New Yorke attache A. Simutis.

Pakarti 49 naciai

Landsberge, Vokietijoj, amerikiečių karo teismas pasmerkė pakarti 49 nacius, kurie apkaltinti vokiečių koncentracijos stovyklose išžudę 700,000 žmonių. Pasmerktiesiems bausmės įvykdytos gegužės 27 ir 28 dienomis. Kartu su šiais naciais pakarti ir du lenkai DP, įvykdę žmogžudysčių ir prievartavę moteris.

New York State Social Welfare Board paskirta komisija tyrinėti New Yorko miesto šalpos teikimą paliegėliams, vaikams ir kt. Iš kairės į dešinę W. Riordan, Blair, N. Callanan, H. A. Wolff. Gretima stovi Valstybės Komisijonierius R. T. Lansdale.

RUSAI PANAIKINO MIRTIES BAUSMĘ?

Gegužės 27 d. Maskvos Pravdoj paskelbta, kad Sovietų Sąjungoj panaikinama mirties bausmė ir vietoj to skiriama 25 metų bausmė kalėti sunkiųjų darbų stovykloj.

Višinskis ta proga atspausdino Pravdoj straipsnį, didžiuodamasis, kad tuo Sovietų Sąjungoj stiprinama taika savo žmonių gerovei. Girdi, tai dar kartą įrodo sovietų valstybės galybę ir jos piliečių nuoširdų atsidavimą valdžiai, kuri, Stalino vadovaujama, žygiuojanti į naujus laimėjimus...

Būdinga tai, kad šiuo reikalu pirmas prabilo ponas Višinskis, kuris būdamas vyriausias valstybės prokuroras, tūkstančių tūkstančius žmonių, netgi savo artimų bičiulių, nukrypusių iš Stalino generalinės linijos, yra pasiuntęs miriop. Dabar šis budelis plaunasi rankas.

Paminėtina, jog Rusijoj mirties bausmę buvo panaikinę carai 1753 m. ir paskui sugrąžinę bolševikai, kai tekę susidurti su savo priešais.

Iš viso šis mirties bausmės panaikinimas nieko ypatingo nereiškia, nes, suprantama, sovietams daug labiau praverčia milijonus žmonių kalinti Šibire sunkiausiuose darbuose, kur jie iš lėto turi mirti, nei juos iš karto sunaikinti.

TREMTINIŲ KONFERENCIJA VOKIETIJOJ

Neseniai įvyko Vokietijoj amerikiejių ir prancuzų zonoje gyvenančių lietuvių tremtinių konferencija Lietuvos laisvinimo ir tremtinių likimo klausimams apsvarstyti. Konferencija praėjusi labai darbinga nuotaika ir vieningai priimta rezoliucijų.

Buvo pareikštas griežčiausias protestas prieš Sovietų Sąjungą, kuri sulaužusi visą eilę sutarčių ir pasižadėjimų, 1940 m. okupavo Lietuvą. Ir nors karo veiksmai yra pasibaigę, ji savo kariuomenės ir policijos neatitraukia, bet klastodama ir prievartaudama tautos valią, siekia Lietuvą prisijungti.

Toliau buvo nusistatyta pareikšti JAV, Anglijos, Prancūzijos ir kitų Jungtinių Tautų narių, o taip pat kare buvusių neutralių valstybių vyriausybėms, kad tremty esą lietuviai be jokių politinių pažiūrų skirtumo vieningi dėl demokratinės Lietuvos valstybės atstatymo.

Rezoliucijose dar pageidauta, kad politinė ir finansinė Amerikos lietuvių patriotinė akcija, iki šiol besitelkianti apie Amerikos Lietuvių Tarybą ir Amerikos Lietuvių Misiją vardan Lietuvos nuoširdžiai siektų susitarimo ir būtų jungiama vieno centro.

Plačiai konferencijoj minėti JAV lietuviai ir kiti pasaulio lietuviai, kuriems pareikšta nuoširdi padėka.

Buvęs Kongreso narys Andrew J. May, kuris šiuo metu teisiamas Garssono byloje.

Tremtinių skaičius Vokietijoj mažėja

Per balandžio mėnesį amerikiečių zonoje Vokietijoj DP skaičius sumažėjo 10,000.

Kur dingo tie 10,000 DP.?

JAV karo vadovybė iš Frankfurto praneša, kad jų dauguma repatrijavo. Betgi yra žinomas faktas, kad tiek UNRRA, tiek Amerikos valdininkai sąmoningai retino DP eiles įvairiais sreningais.

Gegužės 1 d. oficialus DP skaičius Amerikos zonoje buvo 353,402. Didžiausią nuošimtį sudaro žydai, kurių esama 125,110. Antroj vietoj lenkai su 115,373 tremtiniais.

Tremtiniai Brazilijoje

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad šio mėnesio (gegužio) 16-17 dienomis atvyks į Rio laivas General Strugle su 860 imigrantų, sudarančių pirmąją grupę iš 5,000, kuriuos Brazilijos Imigracijos Misija išrinko tarp tremtinių ir pabėgėlių Vokietijoje.

Tarp šių 860, kurių dauguma yra lenkai ir asmenys be pilietybės, yra 50 lietuvių vyrų, 25 moterys ir 38 vaikai, daugumoje žemdirbiai. Šiuo kartu atvyko 9 estai ir apie 40 latvių.

Tremtiniai bus apgyvendinti netoli Sao Paulo ir iš ten bus paskirstyti tarp Brazilijos ūkininkų, kurie turės sudaryti notarų patvirtintus kontraktus vieniems arba dvejiems metams, Brazilijos valdžios priežiūroje.

Prižadėta Lietuvos pareigūnams Brazilijoje duoti kiekvienos lietuvių šeimynos adresą kai bus paskirstyti

KIEK KUR PAPLITĘ KOMUNISTŲ

United Press korespondentai šiomis dienomis baigė tyrinėti kiek komunistų partija turi registruotų narių.

Galutiniai daviniai parodė, kad jų esama per 20 milijonų. 85 nuoš. susikoncentravę Europoje, Rusijoje ir Chinijoje.

UP korespondentų tyrinėta — 46 svarbesnėse valstybės ė se ir jų skelbiami daviniai yra tokie:

Rusijoj 6,000,000, Austrijoj 175,000, Belgijoj 100,000, Anglijoj 43,000, Bulgarijoj 850,000, Čekoslovakijoj 1,700,00, Danijoj 60,000, Suomijoj 40,000, Prancūzijoj 2,000,000, Vokietijoj 2,221,125, Graikijoj 75,000, Vengrijoj 650,000, Islandijoj 1,000, Italijoj 2,000,000, Olandijoj 60,000, Norvegijoj 34,000, Lenkijoj (įskaitant socialistus) 600,000, Rumunijoj 500,000, Ispanijoj 400, Švedijoj 156,000; Šveicarijoj 25,000. Viso — 17,290,525.

Artimuose Rytuose 13,700, Azijoj 2,301,000.

Šiaurės Amerikoj — JAV 70,000, Kanadoj 23,000, Meksikoj 8,000, Kuboj 40,000, viso — 141,000.

Šie daviniai paimti iš oficialių komunistų partijos raportų. Kai kuriose valstybėse, kur buvo abejonių, korespondentai pa tys tyrė narių skaičių.

Patirta, kad nuo pereitų metu komunistų partijos narių skaičius padaugėjo puse milijono.

LAIŠKAS IŠ WASHINGTONO

Gegužės 22 d. senat. Whalen Brooks iš Ilinois Kongresui pasiūlė rezoliciją, kurioje prašoma liepos 27 d. paskelbti Lietuvos dienos šventę.

Prieš 25 metus, 1922 m. liepos 27 d., Jungtinės Amerikos valstbės oficialiai pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Tai reikšminga sukaktis lietuvių tautai.

Proklamacijos paskelbimo reikalu rūpinasi adv. A. Olis, kuriam, be senatorjaus Brooks ir kitų Kongreso narių, žadėjo padėti ir Vandenbergas.

—o—o—o—

Atstovų Buto ne amerikoniškos veiklos Komisija neseniai pravedė išsamų tyrinėjimą Hollywoode, kur komunistai ypač plačiai veikia.

Tyrinėjimo metu Komisijai daugiausiai kooperavo artistai Adolphe Menjou ir Robert Taylor, kuris pareiškė, kad Roosevelto buvęs sekretorius ir OWI viršininkas, "įsakęs" jam vaidinti filmoje "Song of Russia."

Atstovų Buto komisija patyrusi, kad Adolphe Menjou labai plačiai susipažinęs su komunistų veikla Amerikoje, pakvietė jį kaip liudininką į Washingoną, kur birželio 16 d. įvyks viešo pobūdžio apklausinėjimas.

Pranašaujama, kad tai būsian ti svarbiausia rolė artisto Adolphe Menjou karjeroje.

—o—o—o—

Žemės Ūkio Departamentas kaltinamas bulvių naikinimu.

Kongr. Anderson pareiškė, kad Žemės Ūkio departamento agentai degina bulves Alabamoje, North Carolina, Virginijoj ir kitose valstybėse ir, tuo pačiu kartu, perka bulves iš Kanados.

Nuo 1946 m. liepos mėn., vyriausybė nupirkusi 87 milijonus bušelių bulvių, už kurias sumokėta 80 milijonų dolerių. Bet, kad palaikytų aukštas kainas, 22 milijonai bušelių bulvių Amerikoje buvo sunaikinta.

—o—o—o—

Federalios valdžios teismas praėjusią savaitę nuteisė buvusį Valstybės departamento tarnautoją, komunistą Carl Aldo Marzani.

Tardymo metu paaiškėjo, kad Marzani, kuris gimęs Italijoj ir 1922 m. atvykęs į Ameriką, daugelį metų veikė su komunistais ir, prisidengęs kitu vardu, priklausė Amerikos komunistų partijai.

Marzani yra baigęs Oxfordo universitetą Anglijoj ir kurį laiką profesoriavo New Yorko universitete. Karo metu jis turėjo tarnybą Office of Strategic Services ir vėliau buvo perkeltas į Valstybės departamentą.

Marzani bausmė gali siekti $110,000 pabaudos ir 110 metų kalėjimo. Jo advokatai ruošiasi apeliuoti.

—o—o—o—

Kongresmonas McDowell (republikonas iš Pennsylvania) pastebėjo, kad vėliausiu laiku iš Amerikos pradėjo bėgti Sovietų Rusijos piliečiai. Jų tarpe yra sovietų studentai, valdininkai ir įvairių prekybos misijų agentai.

Kaip ir kur kongr. McDowell apie tai sužinojo, jis nesako. Bet, jo nuomone, toks sovietų "judėjimas" yra labai reikšmingas"...

—o—o—o—

Buvęs JAV prezidentas Herbert Hoover siūlo, kad Amerika neatidėliojant pasirašytų taikos sutartis su Japonija ir Vokietija, kadangi Sovietų Rusija sąmoningai laužo Potsdamo nutarimus ir trukdo pasauliui atsistatyti iš karo griuvėsių.

Hooverio įsitikinimu, Kongresas, be to, turėtų užtvirtinti Karo Departamento prašomus 725 milijonus dolerių Vokietijai šelpti. Jėigu tai nebus padaryta, įspėja Hooveris, milijonai žmonių žus nuo bado.

—o—o—o—

Senato Karo Investigacijos Komisija, tyrinėjanti Saudi Arabja aliejaus aferą, kurioje, ma noma, yra įvelta buvusio prezidento šeima, užtiko reikšmingą velionio Roosevelto memorandumą.

Roosevelto memorandumas ra šytas 1943 m. liepos 16 d. Hyde Park knygyno vedėjui, Fred W. Shipman, kuriam nurodoma kokioj tvarkoj turi būti tvarkomi jo privatiški laiškai ir dokumentai.

Rooseveltas, pasirodo, uždraudė skelbti jo ranka rašytus laiškus Anglijos Karaliui Edwardui VIII ir neseniai mirusiam kardinolui Mundelein.

Memorandume toliau rašoma: "Pirma negu mano asmeniški ar konfidenciališko pobūdžio raštai bus perduoti Hyde Park knygynui, aš norėčiau viską peržiūrėti ir išskirti tuos dokumentus, kurie niekad neprivalo būti viešai skelbiami; tuos, kurie tik laikinai bus laikomi paslaptyje, ir tuos, kurie liečia tik šeimos reikalus ir liks mano šeimos žinioje.

"Jeigu dėl mirties, ar kitų kliūčių aš negalėčiau pats tai įvykdyti, šias pareigas norėčiau pervesti komisijai iš trijų, būtent, Samuel I. Roseman, Harry L. Hopkins ir Grace G. Tulley."

Senatoriaus Brewster nuomone, Senato Komisija, o ne Roosevelto skirtų asmenys tegali nustatyti kurie raštai skelbtini, kurie — ne.

Roosevelto turto globėjai, vienok, atsisako perduoti bet kokius raštus liečiančius Saudi Arabia reikalą be prez. Trumano įsakymo.

—o—o—o—

Senatorius Milikin pranašauja, kad Kongresas greitu laiku užbaigs svarstyti mokesčių sumažinimo įstatymą.

Demokratų pastangos mokesčių reikalą atidėti iki kitų metų nepavyko. Nėra abejonių, kad Kongresas įstatymą priims.

KONGRESO KOMISIJA REMIA IRO

Atstovų Rūmų užsienio Reikalų komisija vienbalsiai priėmė įstatymą kuris įgalioja JAV dalyvauti IRO organizacijoje. Prieš kiek laiko įstatymo projektą patvirtino Kongresas, bet dėl kai kurių kilusių neaiškumų galutinas sprendimas buvo palikta Užsienio Reikalų Komisijai. IRO pradės veikti nuo liepos 1 dienos.

Valstybės sekretorius Marshall Kongreso komisiją užtikrino, kad nė vienas iš UNRRA pareigūnų nebus skiriamas naujos organizacijos direktorium. Marshall pabrėžė, kad IRO viršininku bus paskirtas tik tas asmuo, kuris turės visišką Kongreso pasitikėjimą.

IRO organizacijai tuo tarpu paskirta 73,500,000 dol. Valstybės departam. apskaičiavimu, pabėgėlių globojimas šiais metais Amerikai kainuos 130,000,000. Dalis tos sumos reikia likviduoti UNRRA.

Pirmose sesijose IRO posėdžiuose JAV atstovaus Lewis Douglas, buvęs ambasadorius

Amerikos Lietuvių Savaitė

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

ALP KLUBAS

HARTFORD, CONN. — Vietos lietuvių klubas prieš keletą metų lietuviškame pasaulyje retai kam buvo žinomas. Tai buvo paprasta savišalpos draugija. Dabar šis klubas pagarsėjo ir žinomas Amerikos lietuvių visuomenei ir daugeliui gyventojų Conn. valstybėje, net žymiems valdiškų sferų pareigūnams ir pačiam gubernatoriui, kuris apsilanko mūsų klube.

Klubas prieš keletą metų turėjo apie $8,000. Su šia suma klubo vadai ir direktoriai pradėjo rūpintis isteigti klubui gražių rūmų. Jie už 8,000 dol. nupirko didelį trijų aukštų mūrinį namą, vertės apie 55,000 dol. Namą vėliau atremontavo, įrengdami gražią auditoriją. Tai visa kaštavo 35,000 dol. O dabar namo vertė siekia (su visais įrengimais ir baldais) ar ti 100,000 dol. Stambios skolos per 5 metus buvo likviduotos, te to, per 16,000 dol. pinigų išde. Bendrai klubas vertas apie 116,000 dol. Tai mūsų klubo direktorių veiklos laimėjimai. Per dešimtmetį klubas išaugo nuo 8,000 dol. ligi 116,000 dol. Narių daugiau kaip 600.

Kur jūs rasite geresnių banko ar korporacijų direktorių, kurie būtų padarę didesnį ir geresnį biznį negu mūsų klubo direktoriai?...

Įdomu būti mūsų klubo direktorių posėdy ir stebėti direktorių posėdžiuose svarstomus reikalus. Su direktoriais posėdyesti klubo pirm. adv. Frank Mančiunas, direktorių pirm. Gi raitis, klubo sekr. Laskas, iždininkas Philiphs, klubo vedėjas A. Ambrose, socialinės veiklos vedėjas J. Pilky, kontrolės komisijos narys V. Bringa. Kiti direktoriai, kurių tarpe tenka garbė būti Vienybės korespondentui, turi savo pareigas: iš klausyti, svarstyti ir kritikuoti ar užgirti savo kolegų, kitų direktorių pranešimus.

KLUBO GEGUŽINĖ

Visi, kurie įdomaujasi susipažinti su mūsų klubo pareigūnais, valdybos nariais ir direktoriais bei visais klubiečiais prašomi dalyvauti Liet. Amer. Fil. Klubo didžioje gegužinėje, kuri įvyks birželio 1 d. Hartfordo Liet. Draugijų Sąryšio parke —Lighthouse Grove, Glastobury prie didingos Conn. upės kranto. Ši gegužinė bus viena iš įspūdingiausių, malonėausių, —nes bus meniška programa ščkiai ir visoki žaidimai. Kiekvienas klubiečių svetys turės progos susipažinti su mūsų klubo vadais ir šauniais direktoriais ir bus garbingai priimti ir vaišinami.

Parkas gražus, jį puošia dideli šimtmetiniai gražūs šakoti medžiai, gėlynai ir žalumynai, gros populiarus orkestras. Prašome visus dalyvauti iš Naujosios Anglijos miestų ir ūkių, kviečiame didžiojo metropolio — New Yorko lietuvius irgi dalyvauti.

Įžangos nebus, automobiliams vietos užteks šimtams. Visi iš Hartfordo važiuokit ligi bus station 24, privažiavę pasukit į dešinę keliu, kuris eina link parko, kur ir — gegužinė. Lengva vietą rasti nuo Worcester, Springfield, Providence ir New Haven važiuojantiems. Laukiame visų svečių ir patenkinsime visus — sako klubiečiai.

Klubo Rep. VMK.

ŽINIOS IŠ LOWELL

LOWELL, MASS. — Vietos BALF skyrius nutarė surengti Tag Day (viešą rikliavą) kuri numatyta birželio 21 d. Jau gautas miesto sutikimas, tik dar reikia lietuvių mergaičių ir moterų, kurios padėtų atlikti pačią rinkliavą. Reikia viso 100 žmonių. Prašome šiam darbui registruotis pas P. Sauliną ar D. L. K. Vytauto klube. Kviečiam karštai stoti į darbą, nes mūsų kolonija turi surinkti 2,000 dol.

D. L. K. Vytauto klubas nutarė statyti namus. Išrinkta komisija parinks namams vietą. Norim, kad mūsų namai būtų geriausi visoj Naujojoj Anglijoj.

Paskutiniu laiku Lowellio mieste prasidėjo užsidarinėti daugelis įmonių ir nemaža lietuvių netenka darbų. Liepos 1 d. sustos veikęs vienas didesnių Tekromo fabrikas kur irgi dirba nemažai lietuvių.

Primintina kiekvienam Lowellio lietuviui, kad būtinai parašytumet mūsų kongresmanui Mrs. E. N. Rogers paraginimą, kad balsuotų už H. R. 2910 bilių. Tuo būdu 100,000 pabėgėlių kasmet galės atvykti į Ameriką. D. L. K. Vytauto klubas jau pasiuntė Mrs. Rogers telegramą.

D. L. K. Vytauto klubas rengia šaunų pikniką, į kurį visus iš anksto užprašo. Vietą ir laiką pranešime vėliau.

Vyt. Ramanauskas

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Lankėsi p. Baltrukonienė

Šiomis dienomis lankėsi Baltimorėje p. Baltrukonienė iš Clevelando ir viešėjo pas savo dukterį ir žentą adv. Rastenį.

BALF skyriaus veikla

BALF'o skyrius renka parašus rezoliucijai, kurią pagamino BALF vicepirm. adv. Rastenis. Rezoliucija bus pasiųsta kongresmanams ir senatoriams, kad jie remtų bilių H. R. 2910. Tačiau darbas slenka labai lėtai. Lėtai eina ir prisirengimas viešai rinkliavai miesto gatvėse. Svarbiausia tai, kad sunku sudaryti atitinkamas skaičius pasišventusių rinkėjų. Tuo reikalu yra šaukiamas susirinkimas birželio 4 d. Lietuvių salėje.

Mirė Ramoškienė

Gegužės 13 d. anksti iš ryto vos į darbą atėjus, Vlado Dreigino siuvykloje staiga sukrito ir mirė, Ramoškienė, vos pusės amžiaus sulaukus. Paliko vyrą ir sūnų, jau atitarnavusį Dėdės Samo kariuomenėje.

Krikštynos

Gegužės 18 d. ponų Dekinių bute, 649 W. Lombard St., įvyko šaunus pobūvis jų anūkės, sūnaus Algirdo ir marčios Onos dukrelės, krikštynos. Krikštą suteikė kun. Jasaitis šv. Petro bažnyčioje, suteikdamas vardą Janet Lyn. Krikšto tėvai buvo Edwardas Mikušauskas ir L. Martinkienė. Gražus svečių būrelis ponų Dekinių buvo šauniai pavaišinti. Mažajai Deikaitei linkėtina sveikai augti ir būti gerai lietuvaitei.

P. P. Jaras

LVS seimas

WATERBURY, CONN. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbuotojai aktualiams reikalams apsvarstyti birželio 28-29 dienomis šaukia 7-tąjį seimą.

Seimo metu įvyks vakarienė, kurioje pasižadėjo kalbėti Conn. valstybės gubernatorius ir kiti valdžios pareigūnai. Muzikalę programos dalį išpildys Birutė Smetonienė ir dainininkė Sofija Adomaitienė.

IEŠKOMA

Antaną Polteraitį (ar Polterį) gyv. Brooklyne, kilusį iš Šakių aps., Vabališkių km., ieško Pranas Polteraitis, 43/192 Assembly Centre, DP Camp Oberkakassel Bonn., BAOR, via Great Britain. Platesnių informacijų apie šį tremtinį turi J. Bagočiūnas, 20 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Žurnalistas Adolfas Klimas, kilęs iš Kušliškių km., Kalvarijos v., Marijampolės a., gyvenęs Kaune, dabar esąs Vokietijoj (Bavarijoj) Kempten, Lithuanian Camp, ieško savo artimųjų bei giminių.

IŠ MŪSŲ KOLONIJOS

ANSONIA, CONN. — Gegužės 18 d. buvo surengta gražiai pražėjusi Balfo skyriaus vakarienė. Besivaišinant kalbas pasakė klebonas V. P. Karkauskas, S. Bujanauskas, A. Pilvelis, Vokietaitis, J. Marčiulionis, K. Savickienė ir A. Baranauskas. Gražiai vakarienei vadovavo J. Radzevičius. Pastebėtina, kad vakarienėje buvo matyti daug jaunimo.

J. M.

Ieško giminių

Alfonsas Murauskas, sūn. Kilikevičiūtės — Murauskienės iš Kybartų, dabar gyv. Augsburg, Hochfeld, Lithuanian Committee ieško: Kilikevičiūtės Džemereikienės Magdelenos vaikų gyv. Brooklyne ar Bostone ir Matulionienės su dukroms.

Bronius Babarskas, gyv. Augsburg—Hochfeld, ieško: Žiugždos (kepyklos savininką) ir Pocesienės Elvos iš Brooklyno.

Bacevičius Sigitas gyv. Augsburg—Hochfeld, Germany, ieško: Bacevičiaus Jono, kilusio iš Pentiškių km., Griškabūdžio vl. buvo atsilankęs Lietuvoje 1931. Antano ir Vinco Gruodžių, kilusių iš Plutiškių par., Grigaliūnškių km. Račylos Juozo, gim. 1920 m. į Ameriką iš Marijampolės į Ameriką atvyko 1939 m.

Marija Gerulaitienė, žmona Petro Gerulaičio iš Vilkaviškio aps. gyv. Augsburg Hochfeld Germany, ieško: William Gerall, 281 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Magdelenos Gerulaitytės, 1517 River Rr., Edgewater, N. J. George Gerulis, 3505 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Klemka Vladas, sūnus Kazio, gyv. Augsburg Hochfeld, Germany, ieško Prano, Povilo, Kazio, Petronėlės Matukų, gyv. Philadelphia, Pa

Kun. Kaz. Dabrovolskis, gyv. Haag, b. Wasserburg, Obb., Germany, ieško Kazimiero ir Elenos Makaravičių, gyv. Waterbury, Conn. ir Mrs. Sink Džiule Gudynaitė, gyv. Hollywood.

Zigmas Jantakas, gyv. Augsburg Hochfeld, Germany, ieško Juozo Godvaišo (60 metų) iš Raseinių aps., Skapiškių ūkio ir Cezario Godvaišo (65 metų) iš Raseinių aps. abu gyvena Chicagoje.

Zigmas Jantakas, gyv. Augsburg Hochfeld, Germany, ieško: Mečislovo Matulevičiaus iš Raseinių aps., gyv. Chicagoje ir Vandos Jagminaitės iš Raseinių aps., Grigaičių km., gyv. Chicagoje ar New Yorke.

Pramoga šalpai

CHICAGO, ILL. — Darius-Girėno Postas 271, The American Legion, gegužės 11 d. atliko didelį darbą lietuviams tremtiniams šelpti. Komisijos, kurią sudarė teisėjas John T. Zuris, buvęs komanderis J. Rachus, Posto Pildomosios Taryb. pirm. J. Kazanauskas, dabartinis Posto komanderis J. Judickas, ir žemiau pasirašęs, suruošė tokį vakarą, kokių nedaug esti Chicagos lietuvių tarpe. Tuo vakaru oficialiai pradėtas BALF vajus Illinois valstybėje.

Publikos prisirinko pilna didžioji Posto salė. Suaukota 4,500 dolerių. Aukojo net ir po šimtinę. Aukotojų vardai vėliau bus paskelbti spaudoje.

Programai vadovavo adv. A. Olis. Tikrai ji buvo nepaprasta. Kalbas pasakė kun. dr. J. Končius, kun A. Stašys, dr. K. Grinius ir kons. P. Daužvardis. Programą pradėjo rengimo komisijos pirm. J. Rachus, įžangos žodį tarė kom. J. Judickas, himnams vadovavo O. Biežienė ir S. Adomaitienė, invokaciją atliko kun. Ig. Albavičius. Vokalinę programos dalį atliko dain. S. Adomaitienė, Liet. Vyčių choras, Steponavičienės trio. Deklamavo V. Simaitytė ir J. Juodeikytė. Programa buvo gražiai atlikta.

Vakaro pasisekimui daug dar bavosi ne tiktai rengimo komisija, bet ir visa eilė legionierių ir jų žmonų.

J. A. Mickeliūnas

Ieško giminių tremty

Antanas J. Kaniušis, kilęs iš Miknjūnų kaimo, Pašvitinio val., Šiaulių apskr. dabar gyvenąs Amerikoje norėtų susirasti savo giminių, kaimynų ir pažįstamų, kurie gal kartais šiuo metu gyvena tremty Vokietijoje ar kitur. Šiuo reikalu maloniai prašome rašyti: Mr. A. J. Kaniušis, 4800 N. Broad St., Philadelphia 41, Pa. USA.

Pagerbtas veikėjas Kostas Jurgeliūnas

BROCKTON, MASS. — Gegužės 11 d. ALTS 24 kuopa surengė pagerbtuves vietos veikėjui Kostui Jurgeliūnui jo 40 metų visuomeninės veklos sukaktį atžymėti.

Kostas Jurgeliūnas plačiai žinomas Amerikos lietuviuose. Jis yra Tėvynės Mylėtojų Draugijos pirmininkas, ALT narys, Mass. valstybės sandariečių apskrities pirmininkas ir daugelio kitų draugijų narys. Jo įnašas Amerikos Lietuvių visuomeniniuos darbuose yra didelis ir vertingas.

Pagerbtuvių bankietas įvyko Sandaros Klubo salėje. Be vietos lietuvių dalyvavo daug svečių iš kitų miestų. Jubiliejantą sveikino adv. Kalinauskas, J. Arlauskas, A. Strumskis, waterburietė A. Devenienė ir kiti.

Šiai K. Jurgeliūno sukakčiai atžymėti rūpinosi ALTS 24 kuopos komisija: K. Čiurbelėnas, A. Jezukevičius ir A. Strumkis.

IEŠKO BROLIO

Urbonas, tur būt, gyvenąs Jersey City ar apylinkėj, prašomas skubiai atsiliepti savo sesers Marijonos Urbonytės Marshall reikalu. Ji š. m. balandžio 29 d. rasta negyva ir palaidota gegužės 3 d. Velionė su dr. Charles Laban Los Angeles turėjo biznį. Brolis ir pažįstami prašomi kreiptis į Kultūros ir Labdaros klubą: M. J. Aftuk, 2327 3rd Ave. Los Angeles 16, Calif.

WATERBURY, CONNECTICUT

BROOKLYN FILLING STATION
P. Zailskas, sav.
TAISOMI AUTOMOBILIAI IR SUNKVEŽIMIAI
Kampas S. Leonard St. ir Washington Ave.
Tel. 4-5358

JUOZAS P. LUBINSKAS
Namų Dažymo Kontraktorius
VIDAUS IR LAUKO NAMŲ DAŽYMAS
Sienas išlipina popieromis.
Darbą atlieka patyrę darbininkai.
61 ALDER STREET Tel. 3-1766

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams vesuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

ĮVAIRIOS DOVANOS
Pavieniams ir šeimoms, prieinamoms kainoms
Krautuvė atdara kasdien iki 9 val. v.
AMERICAN FURNITURE CO.
JOHN ADAMS, lietuvis sav.
383 S. Main Street Tel. 3-8898

J. P. VASILIAUSKAS
JEWELER
Laikrodžiai, žiedai, brangenybės
Taisomi laikrodžiai
814 Bank Street

CHARLES KULAS
Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami
698 N. Riverside Street
Telefonas 3-6230

THOMAS MATAS
Real Estate
81 Fox Street

PERREAULT
Automobiliams spiruoklės
Gamintojai ir platintojai
510-512 S. Main Streeet
Telefonas 3-4494

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

KENAUSIS DRUGS
Lietuviška Aptieka
W. R. Kenausis, sav.
945 Bank Street

CHARLES STRIKULIS
Maisto Krautuvė
851 Bank Street
Telefonas 4170

BUS STOP RESTAURANT
M. Lekevičienė, Sav.
Geriausi gėrimai ir užkandžiai
821 Bank Street

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

Laidotuvių Direktoriai
John Deliniks ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
II Pasaulinio karo veteranas
694-696 N. Riverside Street
Telefonas 3-7411

F. Patrick Zailskas
ADVOKATAS
51 W. Main Street
Citizens Bldg., W. Palm Beach, Fla.

Mėsinė ir Grosernė
John Massimo & Sons
318 Congress Avenue
Tel. 4-9433 ir 3-6151

COLONIAL BOTTLING WORKS
Įvairūs gaivinantieji gėrimai
335 Washington Street
Tel. 4-1210

SAVO SVAJOJAMAM NAMUI GAUK PLANUS
Mūsų namų planavimo tarnyba yra pilna. Ar jūs norėtumėte mažą namą, kuris augtų su jūsų šeima, arba norėtumėte didelį namą, jūs rasite ekspertišką ir draugišką patarnavimą pas mus. Pasiruošk pilnai viskam, kai statybai medžiagos bus pakankamai.
P. S. Jei esi veteranas, mes padėsime gauti HH pirmenybę. Ir mes jums padėsime gauti medžiagą tuojau.

CONNECTICUT LUMBER CO. INC.
1290 Highland Ave.,
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-5171

BRASSCO BOTTLING CO., Inc.
Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street
ir 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

CAPOZZI
Cleaners and Dyers
Raštinė
69 Congress Avenue
Krautuvės
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

Vaistinė
Bendler's Drug Store
Paruošami visoki receptai
VISOKIŲ RŪŠIŲ ĮIKERIAI
Bank Street ir Congress Ave.

Waterbury Heating COMPANY
Šildymo priemonės pataisomos valomos ir pilnai įtaisomos
34 Spring Street
Tel. 4-6478 - 4-1694

KRUGELIO
Degtinės Krautuvė
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

Princess Ballroom Restaurانas
FRANK HAIKO, Sav.
Pietus nuo 11 iki 12 Vakarienė nuo 5 iki 9
Sekmadieniais nuo 12 iki 8 v. v.
ŠOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
ROCKVILLE, CONN. Tel. 1327

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

A. VENSKŪNAS
Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

J. C. RAYTKOWICH, Jr.
CHRYSLERIO ir PLYMOUTHO
PARDAVIMAS IR PATARNAVIMAS
106 S. MAIN ST., NAUGATUCK, CONN.
Tel. 4096

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

BILLY'S TAVERN
Vincas Norbutaitis, sav.
Alus ir Užkandžiai
150 Bridge Street
UNION CITY, CONN.
Tel. 4883

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

VILLAGE INN UŽEIGA
M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-3732

Post Road Restaurant
B. Misiunas, Sav.
RFD S. Main Street
Warehouse Point, Conn.

PACKAGE STORE
John Balch, sav.
Sta. 67, Post Road
WAREHOUSE PT., CONN.

PHILADELPHIA, PA.

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA
Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.
Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.
1327 W. SOMERSET STREET

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

GILLIS GĖLININKAS
PUIKIAUSIOS GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

PETE'S CAFE
PETRAS GELŽINIS, sav.
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
1600 S. 2nd Street Fulton 9-7914

E. ADAMS UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
941 SPRING GARDEN TEL. POPLAR 9785
Patogu sustoti važiuojant keliu N. 13

STARAHS CAFE
VYNAS - LIKERIAI - ALUS
JONAS STARAHS, sav.
34 N. EIGHTH STREET (8th and Filbert Sts.)
Tel. Walnut 9437

FRANKFORD & COMLY
Service Station
J. J. J. MATULIS, savininkas
Taiso automobilius ir sunkvežimius. Parduoda ir sutvarko baterijas ir padangas. Automobilius plauja, lubrikuoja.
Patogiau sustoti važiuojant keliu N. 13
6001-09 FRANKFORD AVE. TEL. Jefferson 9757

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
S. Spokas, savininkas
KAMPAS ALLEGHENY AND CEDAR STREETS

WILLIAM PASCHALL
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje. Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms.
718 CALLOWHILL STREET
Telefonai: MAIN 7626 - 7458 LOM. 0677 - 2293

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

NEW BRIDGE CAFE
A. DESRIS IR A. MURZA, Savininkai
339 North 8th Street

JAUKI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS - VYNAS - LIKERIAI
Kazys Baniušis, sav.
2052 S. 61st STREET - GREENWAY AVENUE
1 blokas nuo Woodland Ave. *Tel. Saratoga 9-8757*

RICHMOND GROCERY CO.
WHOLESALE GROCERS
Lietuviai Steponavičiai, Savininkai
3304-16 RICHMOND STREET TEL. REG 8434

RICHMOND BOTTLING WORKS
ALAUS PARDAVĖJAS
J. Synkonis, Jr., Sav.
3311-13 E. THOMPSON STREET Tel. REG. 4756

SONIA CAFE & RESTAURANT
Sophie Mitch, Sav.
LIKERIAI - VYNAS - ALUS
9 S. SEVENTH STREET TEL. Market 9916

SPOKAS BEAUTY SALON
GARDEN COURT PLAZA - 47th AND PINE
Tel. Sherwood 7-1048, 7-2700

Vieša rinkliava BALF'o naudai

BALTIMORE, MD. — BALF yra nuskyręs Marylando valstybei $9,000 kvotą. Iki šiol jau yra surinkta per $6,000.

Vajui užbaigti gauta per adv. Nadą Rastenį ir K. Matuliauską iš mėro Theodore R. McKeldin ir Board of Estimates leidimas ruošti "Tag Day" birželio 14 d., šeštadienį.

Birželio 4 d., 8 val. vak., Lietuvių salėje, 851 Hollins St., bus didžiulis susirinkimas. Čia dalyvaus tik atvykę iš Europos asmenys ir vietos veikėjai. Bus ir graži muzikos programa. Susirinkimo tikslas tinkamai prisirengti ir gauti rinkėjų viešai rinkliavai. Kas tik galite kviečiami dalyvauti birželio 4 d. susirinkime. Kas negalite prašomi ateiti į Lietuvių salę birželio 14 d., 9 val. ryto ir iš čia galėsite eiti aukų rinkti.

Birželio 13 d., 8:45 val. vak., bus lietuviška programa iš radijo stoties WITH, Baltimorėje. Tą laiką Free State Brewery paskyrė Amerikos Legijono Lietuvių Postui N. 154, bet pastarojį organizacija tai perleido BALF 64 skyriui. Bus graži programa BALF reikalais. Nepamirškite pasiklausyti. Koresp.

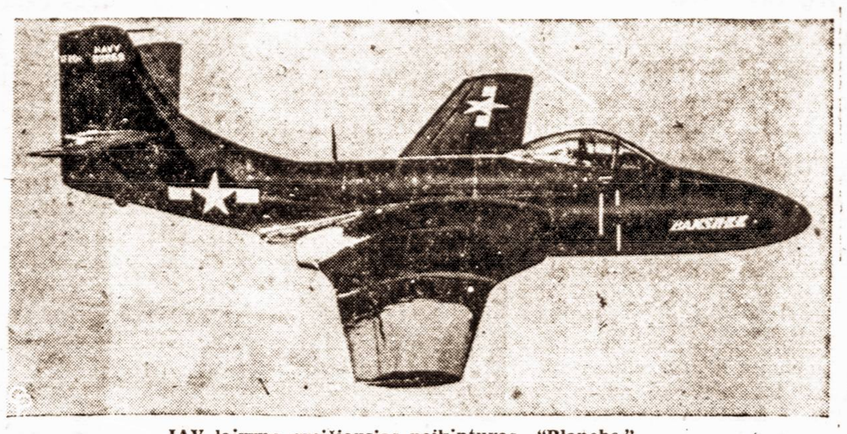

JAV laivyno greičiausias naikintuvas "Blanche."

Padėkime tremtiniams pastoviai įsikurti

Labai daug piliečių ir didžiulių laikraščių bei organizacijų remia bilių, pagal kurį JAV turėtų priimti dalį tremtinių, dabar gyvenančių Vokietijoj, Austrijoj ir Italijoj, kur esą daugiau kaip 600,000 krikščionių ir 200,000 žydų.

Šį tremtinių bilių — H. R. 2910 Kongresui pasiūlė kongresmanas William G. Stratton šių metų balandžio 1 d.

Stratton reikalauja, kad per 4 metus į JAV būtų įleista be kvotos 400,000 tremtinių.

Tremtinių įstatymo projekte apibudinamas, kaip asmuo, esąs Vokietijoj, Austrijoj ar Italijoj, netekęs per antrąjį pasaulinį karą savo šaly rezidencijos arba negalis ar nenorįs grįžti į savo kraštą dėl persekiojimų arba bijodamas būti persekiojamas dėl rasės, tikybos ar politinių įsitikinimų.

Įstatymo projekte numatyta pirmenybė JAV piliečių ar asmenų, kurie garbingai tarnavo JAV kariuomenėje per antrąjį ir pirmąjį pasaulinį karą, našlėms, tėvams, vaikams ir kitoms giminėms iki 4-to giminingumo laipsnio.

William Green, American Federation of Labor, pirmininkas, šiuo klausimu pareiškęs: "Manau, kad JAV turi įsileisti bent 400,000 šių visokeriopų religinių ir politinių persekiojimo aukų. Šis skaičius, yra mažesnis nei puse tų imigrantų skaičiaus, kurie galėjo legaliai atvykti, bet neatvyko, per šio karo metus."

Phillip Murray, CIO pirmininkas, sako: "Mes esam sūnūs ir dukros tų, kurie atvyko į šią šalį, vengdami absoliutizmo savo valdžiose, tikybinės neapykantos ir ekonominės eksplotacijos. JAV turi būtį pavyzdys ir pasiūlyti šiems išlikėliams iš nacių koncentracijos stovyklų naują gyvenimą."

Earl G. Harrison, Citizens Committee on Displaced Person pirm. ir buv. imigracijos komisijonierius, prašo visų amerikiečių pareikšti pritarimą Strattono biliui. Prašoma rašyti arba telegrafuoti savo konresmanams bei senatoriams Washingtone. Harrisson teigia, kad "paskutinieji 850,000 Europos tremtinių turi rasti kraštą pastoviai įsikurti. Visokia kitokia pagalba, nežiūrint kaip būtų ji reikalinga, nesiūlo šio pagrindinio klausimo sutvarkymo.

Petras Klimas, buvęs Lietuvos pasiuntinys Prancūzijai, nacių kalintas kalėjime, atėjus bolševikams į Lietuvą vėl buvęs suimtas ir nuteistas kalėti šiaurės Urale.

Mirė profesorius Jurgis Krikščiūnas

Kovo 23 d. Vokietijoj Luneburgo ligoninėj mirė po kiek ilgesnės ligos buv. 1945-1946 m. tremty Lietuvių Sąjungos pirmininkas prof. dr. Jurgis Krikščiūnas. Velionis buvo plataus mąsto lietuvis, gilus patriotas, visad ištikimas demokratinėms idėjoms ir visą amžių dėl jų kovojęs. Nepriklausomoj Lietuvoj velionis buvo plačiai žinomas, kaip mūsų daugelio kooperatinių įstaigų valdybų narys. Kaip Dotnuvos Žemės ūkio akademijos profesorius, turėjęs studentų tarpe didelį populiarumą; kaip gabus spaudos darbuotojas, rašęs laikraščiams įvairiais ekonominiais klausimais. Ir tremty prof. Krikščiūnas rašė tremtinių spaudai apie ekonmines ir atstatymo problemas. Deja, tos naujosios nepriklausiomsios Lietuvos, dėl kurios visą amžių kovota ir dirbta, jam nebeteks matyti.

Lietuviams tremtiniams, lietuvių tautai prof. dr. Jurgio Krikščiūno mirtis yra skaudus įvykis, praretinęs Lietuvos išlaisvinimo kovotojų eiles.

Amerikiečiai apie DP

Amerikiečių spauda neseniai įsidėjo Peter Edson platų pasikalbėjimą su 9 tremtiniais, dabar atvažiavusiais į JAV, Washingtone. Paaiškinta tos sąlygos, dėl kurių tremtiniai negali grįžti į savo kraštus, ir plačiau paliestas tremtinių gyvenimas DP stovyklose. Pasirodo, tremtiniai per dieną maisto gauną vos 1,000 kalorijų. Šalia maisto stokos tremtiniai kenčia ir baimę, kad nebūtų grąžinti raudoniesiems, kurių agentai vis daugiau maišosi DP stovyklose.

Iš lietuvių šiame spaudos pasikalbėjime dalyvavo buv. tremtinys Pranas Padalskis.

Pastaba dėl ALT vajaus

Keleivis 18-to nr. laidoje Ieško ALT vajaus "likusių" pinigų plūsta kitus žmones, kurie jokios skriaudos nėra padarę. Mat, V. Tysliavienė Vienybėj buvo parašjusi, jog iš anksto buvo galima jausti, kad ALT vajus nepavyksiąs.

Jei skelbtas ALT vajus nepavyko, tai ne plūstamieji žmonės kalti. Kalta yra partijų vadų skleista politika, kuri vis kaskart darosi drumstesnė. O antra vertus, jei žmonės taip plūstasi ir draskosi, tai ir mūsų visuomenėje susidaro nuomonė, kad kažin kas turi naudos iš tų vajų. Kitaip šito viso nesuprasi. O Keleiviui iš viso nėra reikalo plūstis. Visuomeniniai darbai, tauta, nėra vieno kurio laikraščio reikalas. Tad kam teršti savo reputaciją, kitus kaltinti ir dar labiau be reikalo nepasitikėjimą skleisti.

Mūsų visuomenę juk ir atšaldė aukoti Lietuvos reikalams tiktai tokie ir panašūs reiškiniai. Tai žinę visi, žino apie tai ir Keleivio rašytojai.

J. Šiaučiūnas

Iš saulėtos Italijos

Savo reikalams Italijos lietuviai leidžia ketvertą laikraščių. Romoj leidžiamas Lietuvių balsas spausdinamas spaustuvėj ir daro malonų įspūdį. Anksčiau šio laikraščio kolektyve dirbo poetas Petras Babickas, kuris šiuo metu yra atsidūręs Brazilijoj. Savo įspūdžiuose iš Brazilijos P. Babickas rašo, jog Brazilijos valdžia nemano dabar leisti apsigyventi kompaktine mase Europoj esantiems tremtiniams, tad atrodytų, nebūtų mūsiškiams prasmės čionai keliauti. Inteligentams, jei jie neapsukrūs biznieriai, Brazilijoj ateities iš viso nesą.

Kovo pradžioj Romoj mirė buv. Lietuvos garbės konsulas Italijos Comm. Renzo Rossi, karštas lietuvių reikalų gynėjas ir taip pat nemažai dabar padėjęs lietuviams tremtiniams Italijoj.

Dr. A. Maceinos veikalas "Socialinis teisingumas" išverstas į italų kalbą ir atiduotas Societa Editrice Internacionale leidyklai išleisti. Žadama italų kalba išleisti ir B. Brazdžionio eilėraščių rinkinį.

Vysk. Bučys iš Romos porai mėnesių iškeliavo į Angliją, kur rūpinasi tikinčių reikalais.

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

TONY'S CAFE
A. Gelžinis, Sav.
ALUS, DEGTINĖS, VYNAS
19th and Parish Streets
Telefonas PO 5-9134

Maloni lietuviška užeiga
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Joseph Kodes, Sav.
2553 North 2nd Street

GREENWAY INN
Albertas Tribulas, sav.
Gardus alus. Geri likeriai ir vynas. Puikūs užkandžiai.
2101 South 65th Street
Tel. Saragtoga 9824

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. KAMANTAUSKO
UŽEIGOJE
Vynas - Alus - Likeriai
1505 South 2nd Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas
Stasys Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue

JOHN'S TAVERN
Jonas Lazdauskas, Sav.
2329 North 22nd Street

JACK'S TAVERN
John Tunaitis, Jr., sav.
Woodland Ave. at 56th St.

Spokas Electric
ELECTRICAL CONTRACTING
RADIO REPAIRS
Refrigerators - Radios - Lamps
Amelia A. Spokas, Sav.
5021-23 Baltimore Avenue
Telefonas AL 4-5067

NAUJAI ATIDARYTAS
GRUSH HOTEL & BAR
Adam Grush, Sav.
LIKERIAI, VYNAS, ALUS
Cor. Broad ir Vine Street
Prie Broad Street Stoties

Star-Grill
ALUS, DEGTINĖS, VYNAS
John Uknas, Sav.
607 N. 11th Street

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

Lietuviška Užeiga
Antanas Miežis, sav.
2207 North 2nd Street

JONAS TUNAITIS
Maloni Lietuviška Užeiga
301 W. Susquehanna Avenue
Tel. Regent 6-3555

Lietuviška Užeiga
Juozas Valonis, sav.
5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA
Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

BILL & AL'S CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
S. E. kampas Cumberland ir Sydenham Streets

ELK'S HEAD GRILL
Vynas — Alus — Likeriai
6165 Woodland Avenue

ANTHONY MARTIN
Restauranas ir Baras
3759 North 7th Street

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
PHILADELPHIA, PA.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį—mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

LIETUVŠKA UŽEIGA
P. Kazakevičius, Sav.
6 N. Shaft Street
INKERMAN, PA.
Tel. Pittston 9161

JONAS ROŽANSKAS
Vynas — Likeriai — Alus
207 E. Main Street
PLYMOUTH, PA.
Tel. 9-1952

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

GEORGE'S CAFE
Jurgis Križanauskas, sav.
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Lengvi Užkandžiai
274 E. Market Street
WILKES BARRE, PA.
Tel. 3-9460 — Res. Tel. 2-6387

HOLLYWOOD CAFE
G. Isaacs-Azys, Sav
318 S. Main Street
WILKES BARRE, PA.
Telefonas 3-9471

TONY'S TAVERN
Antanas Scarnulis, sav.
Žuvis—Mūsų Specialybė
17 N. Sherman Street
WILKES BARRE, PA.

DAILEDA'S MARKET
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
1069 WYOMING AVENUE EXETER BORO, PA.
Telephone Pittston 1216

LEO SHEPORAITIS
Gamina SPRING BROOK Pale Dry Ginger Ale ir Aukštos rūšies carbonuotus gėrimus
444 N. MAIN ST., PITTSTON, PA.
Tel. 1937

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, sav.
Namuose paruošta kiauliena, veršiena ir jautiena
137 FRANKLIN AVE., SCRANTON, PA.
Tel.: 4-6185 - 6186

J. STIRNOS UŽEIGA
ALUS - LIKERIAI - VYNAS
120 W. MARKET STREET SCRANTON, PA.
Telefonas 3-9681

HEIGHTS BAKERY
JONAS BUTKAUSKAS, Sav.
DUONA - BULKUTĖS - PYRAGAI
272 BOWMAN STREET WILKES BARRE, PA.
Telefonas 2-6977

A M O C O
EMPIRE OIL CO.
Michael Stanaitis, vedėjas
AMERICAN OIL CO. produktų platintojai
E. NORTHAMPTON & DIAMOND STREETS
WILKES-BARRE, PA.
Tel. 3-3753

VIENYBĖ
412 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Jie žuvo dėl laisvės

Gegužės 30 d. — Memorial Day — Amerika pagerbs tuos, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe. Ypač šiais metais Amerikos žmonės prisimins ir pagerbs tuos, kurie paskutiniais keleriais metais paaukojo savo gyvybes, kad mes būtumėm laisvi, kad pasauly viešpatautų taika ir teisingumas.

Tie daugiau kaip trys šimtai tūkstančių karių, kurie savo krauju aplaistė viso pasaulio rutulį, kurių kūnai dabar ilsisi įvairiuose kraštuose, pradės grįžti į savo tėvynę... Jie grįš amžiams užmerktomis akimis, suspaustomis lūpomis, bet jų didvyriška dvasia mums bylos — "Jūs siuntėte mus, mes aukojomes ir kovojome dėl jūsų laisvės ir dėl visos žmonijos taikos ir laisvės."

Mes mirusiųjų pagerbimo dieną turime prisiminti ir jų krauju surašytą testamentą. Ypač turi atsiminti tie, kurie juos siuntė į kovos lauką.

Atsakingieji mūsų respublikos vyrai turėtų savęs paklausti dėl kokių gi laisvių tie vyrai žuvo. Pabaltijų kraštai, beveik visi Balkanai ir kitos valstybės per šį karą pateko į žiaurų rusų jungą. Visoj Europoj ir Azijoj gręsia raudonasis pavojus ir teroras. Milijonai išblaškyti iš savo tėvynių ir negali grįžti namo, kad jų pačių raudonasis slibinas nepaglemžtų.

Šia susikaupimo ir didvyrių pagerbimo dieną mes, o ypač tie, kurių rankose pasaulio ateities vairas, turime pažvelgti į savo sąžines ir prisipažinti, kad jų testamentas nevykdomas, o tai turėtų būti svarbiausias mūsų tikslas. To reikalauja teisingumas, to reikalauja didvyriai, kuriuos mes pagerbiame.

DĖL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

Rašo E. JAURIŠKIENĖ

Norėčiau pasakyti savo nuomonę man nepažįstamam Kleofui Jurgelioniui dėl jo nuoširdaus raginimo siųsti dovanas į Lietuvą. Turiu pastebėti, kad nūdienės padėties Lietuvoje nesu patyrusi, tai ką čia tarsiu, tai iš mano ir kitų patyrimo ir stebėjimo pirmos bolševikų okupacijos metais. Esu linkusi manyti, kad gerojon pusėn ten niekas nėra pasikeitęs bolševikiškojo režimo metode ir taktikoj. Taipgi 1940 1941 m. bet koks susisiekimas su užsieniu tiek laiškais, tiek spaudos gavimu, tiek siuntos buvo persekiojamas, nors formaliai ir tada viskas buvo leidžiama.. Tada gaunamos iš užsienių siuntos buvo muituojamos tokiais muitais, kokių jokia valstybė nepripažįsta. Galbūt, nūdien tokie muitai maisto produktams ir sumažinti ar visai panaikinti, bet "sovietiškasis budrumas," kuriuo NKVD seka kiekvieną asmenį, kuris palaiko ryšius su užsieniu, atseit, tarnauja, kaip šnipas kapitalistinei valstybei, tikrai tebėra.

Sutinku, nežiūrint pirmoje laiško dalyje aprašyto tremtinių skurdo ir nepriteklių, nežiūrint jų neaiškios buities ir kitko, vistiek "jų sąlygos," kaip sako buvęs prezidentas K. Grinius, "nuo Lietuvos gyventojų sąlygų skiriasi kaip dangus ir žemė." Tos pragariškos sąlygos ir neleidžia tėvynainiams susirišti su užsieniu. O kas iš užsieniečių su jais susiriša, kad ir pagalbą tiekdamas, tas tegu žino, kad jie rizikuoja ne tik siuntų netekimu, jų verte, bet paties Jurgelionio žodžiais tariant, ir jo mylimųjų likimu, net gyvybe... Gal tai skamba paradoksiškai, bet toks yra mano įsitikinimas, kurio realumą

Vokietija, 1947. IV. 18.

MAINE VALSTYBĖ LAUKIA TREMTINIŲ

GREENE, MAINE,— Tūkstančiai lietuvių žiūri į Ameriką ir tiesia ranką, prašydami pagalbos juos čia atvežti.

Tai milžiniška problema, dėl kurios reikės smarkiai padirbėti. Bet pradžia jau yra ir sąlygos, atrodo, labai palankios.

Pati Maine valstybė įskėlė šį taip svarbų klausimą savo legislatūroje. Lewiston ir Greene gyventojai lietuviai, patyrę šią žinią, tuojau sukruto dirbti sudarydami komisiją, kuri vyko į Augusta (Maine sostinė) šiuo imigracijos reikalų tartis. Komisija lankėsi pas Charles A. Pierce, kuris pabaltiečių apgyvendinimo klausimą pasiūlė Maine legislatūrai. Charles A. Pierce lietuvius labai maloniai priėmė ir kartu su komisija plačiai svarstė imigracijos klausimą.

Prof. Foster, kuris dirbo prie UNRRA Europoje ir turėjo progos susipažinti su lietuviais, taip pat dalyvavo pasikalbėjimuose. Jis pasakė ilgą kalbą paaiškindamas legislatūros nariams reikalingumą ir naudingumą leisti lietuviams apsigyventi. Ant stalo jis turėjo pasidėjęs lietuvišką lėlę ir kryžių, kuriuos jam padovanojo lietuviai Europoje.

Jei šis imigracijos klausimas priklausytų vien nuo Maine valstybės, tai mūsų tremtiniai jau būtų čionai. Nors įstatymas H. P. 1543 — L. D. 1173 jau priimtas, bet dar yra visa eilė klausimų išaiškinti. Visais reikalais rūpinsis Maine Development Komisija, kurios pirmininku paskirtas Robert N. Haskell ir Eerett F. Greaton — sekretorius.

Į Maine galės įvažiuoti neribotas skaičius žmonių, kadangi čia yra pakankamai ūkių, vieni valdžios žinioje, kiti kompanijų. Ūkius galima gauti nebrangiai ir išmokėjimui lengvomis sąlygomis. Tereikėtų tik geros

Pabaltiečiams paskirta viena iš gražiausių Maine apylinkių, būtent, Waterville. Čia jau yra apie 400 ūkių. Tai būtų gražus ir idealus lietuviškas centras.

Kun. B. Mikalauskas

Legenda apie Nežinomąjį Kareivį

Rašo NELĖ MAZALAITĖ

Žemėj jau tiek daug buvo prikalbėta apie atėjusią taiką, jog ir danguje pradėjo tuo tikėti.

— Gal būt, — pasakė vienas šventas filosofas, kuris net palaimos vietoje negalėjo atprasti nuo svarstymų ir abejojimų, — gal būt, jeigu jie ten žemai šaukia, kad viešpatauja taika, tai gal ištikrųjų kraujas paliovė plaukęs, kitaip, kaip tik gyvo žmogaus gyslose. Bet keista — murma jis, — keista: aną kartą aš pažvelgiau į apačią ir pradžiugau, kad jau vėl pradeda atželdinti iškirstus miškus, tačiau geriau įsižiūrėjęs pamačiau, jog tai nėra medžiai, o patrankų vamzdžiai.

— Tai tiktai karo atsiminimas, — tarė kitas, — tai tikrai prisiminimas savo pačių sukeltos bausmės dienų.

— Taip, vargšai mūsų broliai iškėntėjo tiek, jog to nebeturėtų užmiršti jų vaikų vaikai, — atsiliepė sustojęs prie jų dar vienas palaimintasis. — Tik pagalvoti, ką yra išgyvenę tie būriai naujų mūsų draugų, kurie ėjo čia per ugnį ir spiegus. Jie buvo taip netekę visko, jog nežino net kur paliko savo kūnus.

Šventasis Petras tuo metu ėjo į laukus, kur artojas Izidorius sėjo naujas žvaigždes—ach, Dievo sodyba yra plati, ir visur reikia užvaizdos rūpestingos akies. Jis jau buvo bepraeinąs į šalį, bet ūmai sugrįžo ir susimastęs pasakė:

— Mes pagerbsime šiuos mūsų karą įkentėjusius brolius; tegu vieno kareivio kūnas patenka į dangų — aš manau, mes galėsime sode įrengti Nežinomo Kareivio kapą.

Ir kai visi apsidžiaugė dėl šito, nes kiekvieno širdyje kaip saulė švietė meilė savo per amžius einančiai giminei, šventasis Petras pakvietė riterį Jurgį ir tarė jam:

— Kilnusis riteri, tau teks nukeliauti į žemę: tu pats buvai kareivis, ir kas gi kitas negu tu parinks kūną tokio kario, kuris bus vertas ilsėtis šičia. Kur yra tavo žirgas?

Jis ganėsi pievoje, ir du mažiai angelai ilgai braidė po rasą, kol jį surado, nes jis buvo baltas, jog visiškai susiliejo su migla. Stipriai laikydamiesi už karčių, nujojo jie į kalvę, ir ten laikė jo kojas, kol angelas kalvis derino pasagas iš jauno mėnulio pusračių, kurie gulėjo sukrauti iki pat lubų. Kai žirgas buvo pakaustytas, jie atjojo jį prie vartų. Ir tuojau pat pasirodė ir šventasis Jurgis. Jis buvo užsidėjęs savo šarvus ir atrodė labai puikiai. Jis dar užsimetė ant pečių apsiaustą ir sėdo į balną.

Žirgas pasileido tokiais šuoliais, jog vėliau buvo pasakojama žemėje, kad kažkoks vaikutis vieną trumpą metą regėjo danguje nuostabų vaizdą: atrodė, kad keturi mėnuliai šoka mėlyname vandenyje.

— Tau neteks ir pavargti, — tarė riteris savo žirgui, — tiek metų pasaulyje siautė karas, iš kareivių kūnų išklotas tiltas per visą žemės — mums reikės tik nusileisti, ir mes jau būsime radę tai, ko esame išsiųsti atgabenti.

Ir iš tikrųjų, vos pastatęs kojų ant žemės, žirgas palietė kanopa kareivio lavoną—taip negiliai buvo pakastas jis dėl kūnų gausumo, tačiau tai nebuvo tas, kurio ieškojo šventasis Jurgis. Ir kai jis keliavo toliau, jo ieškojimai buvo vis dar tušti, nes joks karys nebuvo nusipelnęs ilsėtis dangaus sodo pakraštyje: vienas tebelaikė savo kape nepaleisdamas kerštingo ginklo, kitas išplėšto turto. Jų rankas slėgė auksas — po užželusia velėna ėjo laikrodžiai, degė brang akmenių akys, kito pirštai dar tebelaikė kasas moters, kuria jis buvo išniekinęs. Vienas gulėjo burna prikimšta molio, ir kitas buvo nugrimzdęs giliai iki žemės vidurio, nes jie buvo atėję užgrobti svetimos žemės, ir šitaip dabar ji valdė juos. Juo toliau riteris Jurgis keliavo, juo labiau ėmė jį siaubas, kas buvo padaryta iš žmogaus ir kareivio — ir jis jojo per sausumas, kalnus ir jūras, visiškai nebetekdamas vilties.

— Jau praėjo tiek laiko, — mąstė jis, — namuose gali imti galvoti, jog aš nutariau visiškai pasilikti šičia. Ką gi pasakysiu grįžęs — argi kas norės patikėti, kad kareivis yra keiksmo žodis, kad jis mirdamas vagia, ir nusidėjimas yra jame stipresnis už žaizdas.

Šitaip liūdnai galvojo jis, ir jautėsi labai pavargęs, ir jo žirgas baigė nudilinti savo pasagas.

— Matau kažkokį sodą, — pasakė jam riteris, glostydamas jo ausis, — mes čia tik truputį pailsėsime ir jau leisimės atgal.

Apgriuvę namai stovėjo aplinkui, ir sodas atrodė niaurus ir visiškai tuščias, tačiau kai šventasis pastatė savo žirgą prie apdegusio beržo — jis kažką pamatė. Lapkričio naktis buvo čia, drėgna ir tamsi, ir reikėjo tiktai tokių skaidrių akių kai jo, kad išskirtų iš tamsos akmenų paminklą, ir tai, kaip iš po jo pakilo žmogus. Žmogus vaikščiojo po sodą šen ir ten, atsargiai rankoms kilnojo sudžiuvusius stagarus ir iš purvyno ištraukė kelis rožių pumpurus.

— Štai, — pasakė jis prisiartindamas, — tavo arklys visiškai pailsęs ir alkanas, bet aš daugiau nieko negaliu rasti. Kitą kartą mes auginome begales rožių, ir kiekvienas svečias išeidavo iš čia papuoštas.

Ir jis pasitraukė į tamsą, tačiau šventasis Jurgis nuėjo paskui jį. Jis ėjo taip tyliai, kad jo pentinai neužkliuvo nė vėjo.

Žmogus atsirakino sugriauto pastato duris ir įėjo į vidų. Dabar jis užsidegė žvakę, ir riteris Jurgis pamatė, kaip žmogus eina per sales ir lenkiasi sienoms.

— Kodėl jis sveikina tuščias sienas? — galvojo šventasis, ir ūmai pamato, jog čia anksčiau yra kaboję kryžiai ir kunigaikščių atvaizdai. Garbingų žmonių paveikslai atsispaudė nematomi šituose mūruose, laisvės karų vėliavos yra kabojusios salės pakraščiais ir daugybė kilnių ženklų.

Jis nuėjo paskui žmogų, žengiantį dengta galerija, užlipo paskui jį į bokštą, ir riteris pamatė, kaip viršūnėje žmogus iškėlė vėliavą ir ėmė pūsti trimitą. Nuo to garso pabudo bokšte įkeltas varpas ir ėmė raudoti. Jis raudojo taip skaudžiai, jog jo širdis įkaito kaip liepsna, atrodė ji tuojau suplyš, tačiau jis negalėjo pasijudinti ir prabilti. Paskui žmogus nulipo, priėjo prie akmenų krūvos paminklo, prieš jį sukūrę ugnį iš gintaro ir kadugių ir ėmė giedoti. — Ir šventasis Jurgis pajuto, kad nuo šitos giesmės šalį užėmusiųjų priešų miegas pasidarė pilnas baimės. — Kai ugnis užgęso — žmogus priėjo prie tos vietos, iš kurios buvo pakilęs ir tuomet riteris Jurgis sulaikė jį už pečių.

— Kas tu esi? — paklausė jis, ir žmogus atsakė:

— Mano žemės Nežinomasis Kareivis, Lietuvos Nežinomasis Kareivis.

— Kaip gera, — tarė šventasis, — kaip gera, kad suradau tave. Tokio aš ieškau. Tavo rankos yra švarios, tavo kaulų netemdina niekas biauraus, aš pasiimsiu tave su savim.

— Ne, — atsako Nežinomasis Kareivis,—aš negaliu pasitrauk-

(Nukelta į 5 psl.)

Laiškai

Gerbiamas Pone Redaktoriau!

Turiu garbę Jums pranešti, kad gan reguliariai gaunu Jūsų įdomų laikraštį Vienybę, kurį malonėjote man kaipo pabėgėliui siuntinėti.

Perskaičius aš jį duodu kitiems lietuviams, esantiems Paryžiaus kolonijoje. Visi džiaugiamės gavę lietuviškų naujienų, esame Jums dėkingi ir linkime daug pasisekimo.

Jus gerbiąs

L. Stankevičius

Mielas Redaktoriau,

Būkite malonus, neatsisakykite išspausdinti šiuos kelis žodžius, kuriais norime išreikšti padėką dideliam savo prietelui ir globėjui Juozui Bachunui. Giliai atjausdamas nelaimingųjų tremtinių kančias, jis išrašė mums afidavitus, o atvykus į šį kraštą, priglaudė savo gražioje vasarvietėje, Tabor Farmoje (Sodus, Mich.) ir gražiai sutvirtino mūsų pirmuosius žingsnius. Ne kiekvienas brolis padaro tiek daug gero, kiek mums padarė Juozas Bachunas. Paprastos padėkos per maža, deja, atleis jis, kad šiuo tarpu tegalime tiktai kukliais žodžiais atsiteisti už jo lietuviškai taurią širdį. Jo broliai Valteris ir Aleksas mums taip pat parodė daug palankumo.

Antras, kuris mus rėmė ištremtyje tebesančius ir iki šiai dienai mumis tebesirūpina, tai Jonas Raugalis iš Waterburio. Taip pat labai daug širdies parodė E. ir A. Radauskai (Oakvill), suteikdami mums globą, kol susiradome darbo ir pastogę. Darbą susirasti padėjo arba kitokiais būdais mums pagelbėjo šie tautiečiai: J. ir A. Averkai (Brooklyn), Petras Bernota (Waterbury), dr. Colney su ponia (Waterbury), dr. M. ir A. Deveniai (Waterbury), Kryžanauskai (Oakville), Charles Kulas (Waterbury), Oksai (Cicero, Ill.), Stulginskai (Waterbury), prof. A. Vaičiulaitis (Scranton), Jonas Valuckas (Watertown), Genovaitė Zovytė (Brooklyn), inž. P. Žiurys (Lakewood, Ohio.).

Visiems jiems kuo nuoširdžiausiai dėkojame.

Matilda, Nijolė ir Stepas Zobarskai.

Reaguodamas į T. Šaltinio priekaištus dėl dr. Vingėlos straipsnio naujų ateivių atžvilgiu, mūsų bendradarbis Arimantas rašo:

"Man teko skaityti keletos iš Europos atvykėlių laiškus, kurie kad ir gavo darbo, bet aimanuoja, jog sunku dirbti ir kaip čia reikės priprasti: girdi, Lietuvoj sunkaus darbo nedirbę ir tt. Prie tokių priklauso ir T. Šaltinis, puoląs Vingėlą už bešališkus ir teisingus rašinius apie dabartinius ateivius.

Kam reikia niekus šnekėt, kad Amerikoj be pinigo neženg si nei žingsnio. Tegu Šaltinis pasako, kokiam mieste ir kokioj šaly galima be pinigo gyventi?...

Šimtai tūkstančių lietuvių atvyko į JAV pirm Šaltinio be skatiko, be mokslo, be svetimos kalbos ir dar ilgai be darbo gyveno ir alkį kentė, tačiau jie priprato ir išmoko ir prasikūrę. Šiandien atvyksta Šaltiniai ir jiem panašūs ir jau randa darbo ir geresnes gyvenimo sąlygas, kaip prieš 40 metų atvykę, tačiau jie nepatenkinti."

Nuo Širvintų kilusi Elena Germanavičiūtė, gimusi 1921 m. norėtų susirašinėti su amerikiečiais. Sutikusį kilnaširdį lietuvį jaustųsi laiminga. Rašyti: Elena Germanavičiūtė, Rottweil a N., Ruthe-Christi Str. 8, Germany.

Vakar, šiandien ir rytoj

V. TYSLIAVIENĖ

SVARBI SUKAKTIS

Liepos 27 d. sukanka 25 metai, kai Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvių republikonų vadas, adv. Olis, jau kuris laikas darbuojasi, kad ši svarbi sukaktis būtų įspūdingai paminėta. Ar tą dieną sulauksime kokią nors netikėtą staigmeną dar sunku pasakyti. Tuo tarpu tikimasi gauti prezidento Trumano proklamaciją, skelbiančią, liepos 27 — Lietuvos Diena.

Bet vien Lietuvos Dienos paskelbimo neužtenka. Tai neišvaduos Lietuvos žmonių iš vergijos ir nepalengvins pabėgėlių vargus tremtyje.

Laukiame daug daugiau. Ir reikia tikėtis, kad adv. Olis sugebės pradžiuginti lietuvio širdį tą dieną.

Nereikia nė aiškinti kaip svarbu, kad ir visos lietuvių kolonijos jau ruoštųsi tą sukaktį švęsti.

ĮDOMIOS ŽINIOS DP SPAUDOJE

Vienas lietuvių DP laikraštis aprašo kaip įsikuria į Ameriką atvykę tremtiniai. Žinios surinktos iš laiškų ir jos ypač įdomios mums, kadangi iš jų galima spręsti kodėl naujai atvykę pabėgėliai, kartais, jaučiasi nusivylę.

Vokietijoj leidžiamas "Mūsų Kelias," pavyzdžiui rašo:

"Iš gautų laiškų aiškėja, kad neseniai nuvykusieji tautiečiai Amerikoje visi greit įsikuria pritampa greit susiranda sau darbą, greit pradeda būti naudingi ir sau ir lietuviškai visuomenei."

Tai tiesa. Bet skaitykime toliau:

"Pirmas dalykas, žinoma, susirasti savo šeimai buveinę. Nesunku išsinuomoti kad ir keturių, penkių kambarių butą (!!!) o lyginant su uždarbiais, jie ir ne taip jau brangūs. Pavyzdžiui, trijų kambarių butas su virtuve ir net su visais baldais vienai trijų asmenų šeimai Chicagoje apseinąs 30 dol. per mėnesį."

Deja, tokios butų krizės, kaip pergyvenama Amerikoje šiuo metu, vargiai kada nors buvo. Jau du metai, pavyzdžiui, kai ir Vienybė laukia patalpų savo name, kur norima įrengti kambarius redakcijai, bet tai neįmanoma, kadangi nėra kur iškelti gyventojų.

Naujieji imigrantai, pasirodo, susiranda ir geresnes tarnybas, negu pavyzdžiui, grįžę iš karo veteranai.

"Mūsų Kelias" toliau rašo:

"Štai būdingas vienos neseniai nuvykusios šeimos biudžetas. Moteris, kurios vyras tuo tarpu dar Europoje, gyvena viename dideliame mieste su dviem mažais vaikais. Rado net dvi tarnybas ir uždirba per savaitę 60 dolerių, per mėnesį 240 dolerių. Už butą ir visą pragyvenimą visai šeimai išleidžia apie 120 dolerių, taigi kas mėnuo lieka santaupų pusė viso uždarbio. Šiaip jau moterų savaitiniai uždarbiai būna tarp 40—50 dolerių."

Ne viena amerikietė norėtų šią tremtinę sutikti ir pasimokyti kaip gyventi...

Jeigu neklystu, tai ši šeima apsigyvenusi Vienybės kaimynystėje:

"Kita moteris žinomo veikėjo žmona nuvykus į Ameriką, sėkmingai pasinėrė pelningame siuvyklos darbe. Per savaitę uždirba apie 80 dolerių, jos gi dvi dukterys, dirbančios mažiau produktingą darbą raštinėje, abi uždirba apie 50 dolerių savaitėje. Taigi tos trys moterys per savaitę padaro apie 130 dolerių.

Vadinamieji inteligentai, ir tie suranda kokį nors darbą, nors kartais ir ne savo specialybėje, ir uždirba per mėnesį 200—300 dolerių. Vienas raumeningas tautietis, nuvykęs iš Stuttgarto rašo dirbąs plieno įmonėje ir pats vienas uždirbąs 450 dolerių per mėnesį..."

Nėra abejonės, kad vienas, kitas tremtinys atvykęs į Ameriką geriau įsikurės negu Mūsų Kelias rašo. Bet visiems žinoma, kad daugumą susiduria su kliūtimis, ypač kai tenka susirasti butą. Algos taip pat žymiai mažesnės. Kai tremtyje likusiems rašomi tokie laiškai nenuostabu, kad naujai atvykę pradžioje jaučiasi prislėgti, nusivylę. Dėl to dažnai jaudinasi ir amerikiečiai, kurie stengiasi, kiek galėdami, naujiems ateviams padėti įsikurti.

Bet, anot Mūsų Kelio, jie visi greitai "pritampa." Ir kaip jau ne kartą matėme, kad už poros metų jie Ameriką įvertins daugiau, negu dažnai čia gimusieji.

LIETUVIAI TREMTYJE

Prieš kiek laiko tremtinių stovyklose sovietai suskato pasmarkinti savąją propagandą. Kaip pranešama iš Vokietijos, į tremtinių stovyklas atsiunčiama tarybinės Lietuvos ir netgi Maskvos spaudos rusų kalba ištisi laikraščių glėbiai. Vadinasi, skaitykit ir stebėkitės, kokia dabar "laiminga" Lietuva, ir be mažiausio abejojimo grįžkit...

Tuo tarpu, kai stovyklos užkemšamos šlamštu, pačių tremtinių spauda kiek įmanant slopinama: sumažinami laikraščių tiražai ir pagrieztinama cenzūra, kad nei žodžio prieš apie sovietinį rojų.

***

Stambios skriaudos šie tremties laikai atnešė ir šeimoms, kurios karo sūkuriuose buvo išblaškytos į visas keturias puses. Motinos su mažais vaikais likusios Lietuvoj ar kitur, o jų tėvai atsidūrę Vokietijoj ar kitam pasaulio krašte. Suprantama, kokia žala ir vargas vienom moterim, o ypač su mažais vaikais.

Vienas pasakoja iš Liet. gavęs laišką, kur rašo: "Mano mažasis sūnelis kas vakarą persižegnoja, sudeda rankutes, ir prašo: Dievuli, leisk, kad grįžtų mūsų tėtukas, Dievuli, būk geras, padaryk, kad Lietuva būtų vėl laisva."

Tik tas gali suprasti šios maldos karštumą, kuris pats savo kailiu tą tragediją yra patyręs.

***

Pasakojau vienai brooklyniškei, kad dabar neretai lietuviai Vokietijoj gatvėse iš bado išgriūva, o per pamokas vaikai alpsta Ji nusistebėjo, kad taip galėtų būti ir pažadėjo dar labiau remti badaujančiuosius. Taip, tai gyvi faktai, kuriuos aš pats savo akimis mačiau. Badas daug baisesnis už karą. Ir tiktai badavęs gali suprasti, kodėl bažnyčiose Lietuvoj per suplikacijas giedama: Viešpatie, gelbėk mus nuo karo, maro ir bado...

***

Dar didesni, suprantama, bado reiškiniai Sibire, kur lietuvių tremtinių nepasiekia jokia paramos bei paguodos ranka. Apie tai pavaizduoja ir Tėviškės Garsas, kur rašoma:

"Berlyne pabėgėlių stovyklo man teko sutikti vieną austrą daktarą B., kuris yra 10 metų išsėdėjęs priverstinų darbų stovykloje tolimoj šiaurėje prie Pečioros. Pasak jo, ten 1943 m. buvę daugiau kaip 400,000 kalinamųjų. Gi 1945 m. tekęs tik apie 140,000. Paklaustas, ką jie ten dirba, austras daktaras atsakė: "Tiesia geležinkelį ir... miršta." Kalinamųjų tarpe buvę ir keletas tūkstančių pabaltiečių..."

Labai suprantama, kad apie tokius dalykus kalbant amerikiečiui sukasi galva, tačiau raudonam sviete tokių dalykų kiek nori.

***

Esame gavę naujai išleistą Prano Alšėno novelių rinkinį— Talismanai. Autorius — tremtinys, ir jam daugiausia rūpi jų vargai ir bėdos. Mums Alšėnas daugiau pažįstamas, kaip laikraštininkas, taigi ir nenuostabu, jog jo novelėse apsčiai publicistinio elemento.

J. Valtys.

Pragiedrulių žurnalas

Brooklyną pasiekė Stockholmo lietuvių Pagiedrulių žurnalo 7-tas numeris. Šįsyk žurnalas labiau skirtas motinos dienai. Ta tema nemaža vertingų rašinių, būdingai pailiustruotų.

Dr. Šaulys šiame numery rašo apie Lietuvos nepriklausomybės pirmuosius žingsnius. Dėmesio verti ir kiti politinio pobūdžio straipsniai. Nemaža aktualijų iš Lietuvos, nugirstų per Vilniaus radiją.

Iš viso Pragiedruliuose jausti patyrusi red. Lingio ranka. Pati žurnalo išvaizda — maloni.

Viena iš mūsų močiučių, dabar bevargstančių tremty. Vargsta ne tik jaunieji ir vidurinio amžiaus žmonės, bet taip pat vargsta ir močiutės sengalvėlės.

Po šio karo lietuvių vėl imta važiuoti į Argentiną. Argentinos Lietuvių Balso žiniomis, tokių naujai atvykusių esą arti 30, daugiausia iš Prancūzijos, Švedijos ir kitur.

Vienas vyrukas iš Švedijos į Argentiną buvo atkeliavęs zuikiu, ir dabar sau dirba laivyne.

LEGENDA APIE NEŽINOMĄJĮ KAREIVĮ

(atkelta iš 4 pusl.)

ti iš sargybos, aš likau vienas, prašau, mane palikti, riteri. Tu tik nusileisk žvilgsniu į žemę, ir tu pamatysi tai, ko ieškai, pamatysi daugelyje vietų. Mano šalis yra maža, ir mes kasdieną mirštame: tu čia atrasi, ko ieškai, šventasis riteri.

— Tai yra teisybė, — mato riteris Jurgis: kapuose ir pagrioviuose, miške ir purvyo vandens dugne jis randa žuvusius, kuriuos jis galėtų pasiimti su savim. Tačiau jie guli ramiai, tarsi miegotų, jie laiko taip stipriai apkabinę savo žemę, jog jis nedrįsta jų kelti. Ir jis joja per visą kraštą ir žvalgosi, ir jis regi, kad taika niekad nebuvo juk čia atėjusi. — Per gatves ir laukus brenda mirtis ir daro ženklus ant durų. Ji nėra kilni mirtis, nuvedanti iki kapinių su giesme ir žvake, raudona ir purvina ji slankioja kaip pasalūnas šuo ir kaip pasiutęs vilkas. Ji taip skuba, kad riteris visiškai nualsina savo žirgą, sekdamas paskui ją. Ach, jam tenka keliauti ir ten, kur yra taip šalta, jog riešuto branduolys sustingsta savo kevale, ir jis turi pasukti savo kelią į dykumas— visur mirtis nuneša žmones iš anos šalies. Ji svaido juos kaip dulkes pasityčiodama, ir paskui ateina užmušti jų. Kariai, mergaitės, vaikai, kunigai ir seniai — kiekvienas, kas yra gimęs, yra jos gaudomi. Atrodo, mirtis neturi jokio kito užsiėmimo, kaip tik naikinti tos šalies žmones.

Šventasis riteris užsidengia apsiaustu savo veidą ir pasuka žirgą į namus.

Jis yra toks pavargęs, kai nulipa nuo balno, jog vos begali panešti savo šarvus. Jo balsas yra tylus, kai jis pasakoja viską, ką regėjo, ir labai nusiminęs jis taria:

— Kiek daug savo atvaizdų aš regėjau tenai bažnyčiose. Jie vaizduoja mane galingą ir globojantį, ir slibinas guli sutrempt tas prie mano kojų. Tačiau aš nieko nepadėjau jiems.

— Bet tu atgabenai iš ten Nežinomąjį Kareivį — mes pagerbsime šitą nelaimingą šalį,— tarė vienas šventasis, o riteris Jurgis tyliai atsako:

Aš neatnešiau nieko. Jeigu Viešpats neparodys greit savo malonės, mes galėsime savo sode palaidoti Nežinomą Tautą.

Poezija

TAI NE PASAKA...

Paklausyk mano mažas sūneli,
tai ne pasaka, tai ne sapnai:
mes turėjome gimtąją šalį,
mes turėjom mažą namelį,
kur prie durų sargai—jazminai.

Ten saulutė mums buvo motulė,
debesėliai — linksmučiais draugais,
tamsios naktys mums poilsį siūlė,
vyšnių šakos, langelį užgulę,
mums balandį baltavo sniegais.

Ten prabočių kapai, kaip grandinės,
laiko širdį nelaisvėj švelnioj,
ten vakare dainų sutartinė,
lyg atodūsis amžių krūtinėj,
jungia amžius žavingoj darnoj.

Ten takelis, kurs veda prie durų,
mums pasaulio kelių pabaiga —
jį mes regim pro sielvartą niūrų,
jį mes rasim, užklydę už jūrų,
jį mes rasim iš ten, kur taiga...

Tik atleiski man, mažas sūneli,
kad šneku aš tau taip padrikai —
taip graudu man atimti tą šalį,
kur mes buvome laimės vaikai.

Kastytis Gliauda

PABĖGĖLIAI

Per naktį, per lietų, per vėją —
ant motinų rankų vaikai —
į tolimą kelią išėjo
ištroškusių laisvės pulkai.

Jie viską paliko namuose —
vaikučiai paliko žaislus —
naktis ir tamsa juos apjuosė,
kur galvos, kur kojos paklus?

Jiems nušvietė kelią pašvaistės —
vaikučiai pravirko rauda —
o sielvartas vėsulu švaistės,
nublanko viltis ir malda.

Ką motina duos tremtinėliui?
Nei duonos, nei laisvės, nei tų,
puikių, tartum tėviškės gėlės,
svajonių, kely prarastų.

Į tolimą, juodą pasaulį —
vaikuti, užmik ant peties —
išėjo, ieškodami saulės,
išeiviai iš siaubo nakties.

Kastytis Gliauda

TARYBINIAI RAŠYTOJAI

Vilniuje kovo pabaigoje literatūros vakare A. Venclova deklamavęs apie Maskvą, kuriai esą sukūręs visą sonetų ciklą. Visai nesistebėtina, kad Venclova maunasi iš kailio, bepataikaudamas raudonajam siaubui. J. Baltušis skaitęs apie "Varvinimo techniką". Tai įdomi tema ir, tur būt, labai naudinga penk mečiui... Labai galima, jog už šią techniką Baltušis pelnys didžiojo Stalino premijos laureato vardą. V. Valsūnienė, buvusi anksčiau nei šis nei tas, irgi pragydusi savo liaupsinimais okupantams.

***

Vargšas Butkų Juzė bolševikams parašė 3 veiksmų pjesė Žiemkenčiai pavasari, bet kritikai Vilniuje tą vieikalą sulygino su žemėm. Anot Vilnies, diskusijų metu iškeltos stambios politinės klaidos ir žemas meninis pjeses lygis. Autorius, esą, silpnai pažįsta tarybinių pogrindžio kovotojų, atkakliai kovojusius prieš vokiečius ir parsida vėlius lietuvius, veiklą. Autorius šią kovą subanalino, sumenkino. Be to, kova su buožėm atvaizduota klaidingai. Kritikai radę ir kitų priekaištų, nuo kurių visų, visai suprantama, sukasi Butkų Juzei galva.

Bėda tiems rašytojams, kurie neišmoko ar nenori lankstytis, kaip Cvirka, Venclova, Šimkus ir kiti.

***

Protiniai buvęs sukrėstas Vytautas Sirijos Gira, Liudo Giros sūnus, vėl žaidžia ugniniais žodžiais bolševikinėj spaudoj. Tačiau ir dabar iš didelio rašto išėjo iš krašto. Vienam eilėrašty, šis poetas pirmuosius Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo darbuotojus vadina vagiais. Tai rašo, tur būt, atsimindamas, kad senasis Gira nuo piniginių aferėlių irgi labai dažnai neatsisakydavo...

GINČAS DĖL ADOMO MICKEVIČIAUS

(Laiškas iš Paryžiaus)

Viename garsiųjų literatūrinių klubų Paryžiuje vienas pobūvių — posėdžių buvo skirtas lenkų literatūrai.

Paskaitininkas tarp kitko pranešė, kad Adomas Mickevičius yra lenkas, kad ir gimęs Lietuvoje (kokia nuolaida!), bet, kad dėl jojo lenkiškumo abejoti negalima, taip, kaip nekyla abejonės, kad Victor Hugo yra prancūzas. Su malonumu teko klausyti apie tai,, kad Mickevičius yra vienas didžiausių romantizmo korifiejų, kad jo veikalai pasižymi nepaprastu nuoširdumu, erdvumu ir pan.

Iš daugelio paminėtų autorių lenkų, tik iMckevičiaus buvo paskaityti, kaip kūriniai geriausi, labiausiai inką ekspertui.

Po pranešimo kilo labai gyvos diskusijos, kurių metu, atrodo, pirmu kart svetur apie Mickevičių buvo pareikšta:

Mickevičius nėra slavas.

Adomas Mickevičius, tvirtino šią mintį pareiškęs, nėra lenkas nei savo pilietybe, nei savo krauju nei savo kilme. Gimęs didelėje nepaprastai garbingos praeities (kuriai skirti jo visi veikalai, Lietuvos valstybėje, kurioje vietos piliečių teisės buvo ypač saugomos nuo bet kokios svetimos invazijos. Jo geriausiame Pono Tado veikale Mickevičius aprašinėja, kil mingiausiuosius bajorus tokius pat, kaip jis, irgi ne slavus, tik pagal ano meto madą, kalbėjusius lenkiškai. Ir tenka tai laikyti lygiai normaliu reiškiniu, kaip ir lenko prelegento buvo paminėta, kad XIX amž. kilmingieji lenkai perdėm kalbėję prancūziškai, bet argi dėl to jie pasidarė prancūzai.

Dėl Mickevičiaus sudaroma ir paskelbiama neaiškumų ir svarbiausiai todėl, kad yra suplakami du Mickevičiai arba dar tiksliau du gyvenimo laikotarpiai.

Pirmajam laikotarpy kada Mickevičius, kad ir rašydamas lenkiškai ėmė siužetus tik iš Lietuvos gyvenimo arba jos praeities, buvo lietuvis ir perdėm lietuvis, gyvenęs nepaprasta meile savam kraštui, bendravęs tik su savo krašto žmonėmis. ir antram laikotarpy kuris prasideda apytikriai su jo vedybomis, kada poetas neparašė nė vienos eilutės ir visas jėgas skyrė paskaitoms, politiniam darbui, publicistikai, skelbė tautų brolybę ir gynė labiausiai nuskriaustą Lenkiją, bet ne etnografinę, o istorinę, t. y. tuo pačiu ir Lietuvą ir dalį dabartinės Latvijos.

Vadinasi, jeigu galima kalbėti apie Mickevičių, kaipo lenkuojantį arba lenką, taip, tik kaipo apie profesorių, publicistą, visuomeninką, bet ne apie rašytoją. Mickevičius, kaip daugelis svetimšalių, labai pasitarnavo Lenkijai, tik labai gaila, kad šį garbinga tarnyba visiškai numarino poetinę jo muzą.

Labai gražu, kad lenkai jo reikalams, jo gyvenimui skiria daug studijų ir monografijų, kad juo didžiuojasi ir net savinasi, kaipo savo didžiausią idėjų įkvėpėją, bet argi atsiras nors vienas prancūzas, kuris draustų savintis kaipo savo įkvėpėją Victor Hugo. Su Mickevičium daug prasčiau, nes norint suprasti Victor Hugo reik jį versti į lenkų kalbą, o Mickevičių ne.

Tenka visai su tuo sutikti, kad Mickevičius ir jo kūryba turėjo nepaprastos įtakos ištisoms lenkų kartoms ir čia pat tenka pareikšti pagarbą prelegento giliam Rytų Europos gyvenimo pažinimu, kada jis tvirtina, kad prancūzų literatūra XIX amž. Lenkijoje buvo antroji gimtoji literatūra, bet niekas nedrįs net pareikšti, kad prancūzų literatūros, lygiai kaip ir Mickevičiaus kūrybos šaltinis yra etnografinė lenkų tauta.

Diskusijoms augant, paliesta čia istorinių, čia kitokių momentų ir pagaliau iškilo toks klausimas:

"Tvirtinama, kad Mickevičius nėra lenkas, tačiau rašęs lenkiškai. Jei aš rašyčiau, tai tik savo gimtąja kalba, taip kaip ispanas ispaniškai, anglas angliškai. Taigi, jeigu Mickevičius rašė lenkiškai, tai ar jis buvo lietuvis arba lietuvių literatūrinė kalba neegzistuoja?"

Į tai buvo atsakyta:

Šiais metais kultūringoji Lietuva švenčia 400 metų jubiliejų nuo pirmosios spausdintos lietuviškos knygos parašymo, o ar yra literatūrinė kalba, tai šalia šių tos keturių amžių tradicijos, tenka priminti pasaulinio garso filologą prof. Meillet, kurs gyvendamas Paryžiuje išmoko lietuvių kalbos, kuri, anot jo, yra būtina lyginamajam kalbos mokslui. Ir atrodo, kad lietuvių kalbos mokėjimas labiausiai padėjo šiam profesoriui plačiai pagarsėti. Taigi atrodytų, kad Prancūzija turėtų išsižadėti visų prancūzų, kurie rašė svetimomis kalbomis, o ypač tų, kurie rašė lotyniškai ir kurie yra prancūzų kultūros pažiba.

Grįžtant dėl lietuvių kalbos tenka pabrėžti, kad lietuvių tauta nėra tiek gausi šiandien, kad jos kalba rašyti veikalai, greit po pasauly pasklystų. Tačiau verta paminėti, kad Versalio sutarties stilistas, anuometinės taikos konferencijos sekretorius, bene didžiausias XX amžiaus poetas, kurį kartais vadina moderniuoju Dante, Milašius (O. V. Milosz), parašęs apie 20 tomų, rašė tik prancūziškai. Bet kažin ar atsiras nors vienas prancūzas, kuris pareikštų: "Milašius mokėsi ir beveik visą gyvenimą išgyveno Prancūzijoj, čia palaidotas, jis yra prancūzas."

J. D. N.

Laiškai iš Lietuvos

Ir tremtiniai Vokietijoj pradėjo dažniau gauti laiškų iš Lietuvos. Paprastai laiškai esti labai trumpi, bet ir iš tų kelių žodžių galima sugaudyti koks ragaišis dabar tarybinėj bolševikų užgrobtoj, Lietuvoj.

Vienai britų zonos stovyklos moteriai sesuo iš Lietuvos rašo: "Kolkas dar negrįžk, nes pas mus labai šalta. O tu juk prie šalčio nepripratusi..." Pasirodo, tos moters vyras, jau Vokietijoj vokiečių paimtas prie apkasų kasimo darbų, Rytprūsiuose buvo apsuptas ir pateko į bolševikų rankas. Bolševikai jį mobilizavo raudonąją armiją. Dabar jis yra paleistas iš armijos ir gyvena vieno savo giminaičio ūkyje. Keista, juk jis turėjo ir savo ūkį. Kas jo ūkyje gyvena — laiške nerašoma.

Kitam lietuviui rašoma: "Grįžusieji iš Vokietijos lietuviai pas mus gauna darbo pas Riaubą." Laiško gavėjas pasakoja, kad jų kaimynas Riauba yra išvežtas į Sibirą jau 1941 m. birželio mėn.

Vienam flensburgiečiui rašoma, kad "pas mus labai smarkiai veikia girios paukščiai. Nėra tos dienos, kad nebūtų kas nors sušaudyta ar pakarta." Iš laiško neaišku, — šaudo ir karia — ar tie "girios paukščiai" — partizanai, ar NKVD.

Dar paminėtina tai, jog neaišku iš kur namiškiai yra gavę Vokietijoj gyvenančių savųjų adresus, nes jie patys nėra laiškų į Lietuvą rašę.

Reiškia pagarbą amerikiečiams

Tremtiniai iš Vokietijos rašo, kad gegužės 7-toji — Vokietijos nugalėjimo diena ypač tremtinių buvo plačiai paminėta. Regensburge 4000 įvairių tautybių tremtiniai miesto gatvėse didžiulių surengė demonstracijų. Buvo nešami plakatai kur buvo įrašyta padėkos žodžiai amerikiečių kariuomenei, jos vadams, o ypač prez. Trumanui už išlaisvinimą iš nacių.

Monsinjoro suoliukas

STEPAS ZOBARSKAS

(Tęsinys)

Keturių bažnyčios tarnų lydimas, išėjo kunigas, ir visais skliautais pradėjo ūžti vargonai. Dailidė nulenkė galvą ir pakėlė ją tik tada, kada bažnytinis choras baigė giedoti paskutinius 'Pulkim ant kelių' žodžius. Staiga jo akys sustojo tles mišias laikančiojo galva, tokia balta, kaip laukų dobiliukas, ir pajuto, kad karštis nusmelkė per nugarą. Brangiausias Dieve! Tai juk ne saviškis klebonas, o svečias, pats prelatas, monsinjoras Labutis!

Dabar tik Baltrūnas pajuto visą baisumą išdaigos, kurią jam bus pakuždėjęs patsai nelabasis. Klūpodamas prie didžiulio paveikslo, kuriame buvo atvaizduota Dievo motina, ant kelių laikantį dieviškąjį kūdikį, po kurios kojomis bangavo pilksvi debesys, o virš galvos mirgėjo aukso žvaigždės, dailidė vos begalėjo alsuoti, Monsinjoras dar daugiau pasenęs. Jo balsas virpa, ir kai jis lenkiasi altoriaus bučiuoti, atrodo, lyg lenktųsi pati šventoji dvasia karvelio pavidale. Ir kai šitas senelytis stosis ant suoliuko ir paslys, kas gali užtikrinti, kad jis nesugrius ir neišsilauž kojos? O gal jis bus paėmęs ostiją ir toji, begriūvant, iškris iš rankų? Sužinotų žmonės, kad tai padarė jis, Baltrūnas! Na, tegu žmonės nesužinos, bet ar paslėpsi nedorus savo darbus nuo visareginčio Dievo akių, kuris, galimas dalykas, pakuždės sapne savo numylėtiniam monsinjorui, kad visa tai padarė jis, Baltrūnas, bažnyčios vėliavnešys ir ilgametis parapijos komiteto vicepirmininkas, kuriam prelatas tiek daug patikėdavo.

Mišios ėjo toliau. Prelatas atsigręžė pasakyti 'Dominus vobis cum,' ir Baltrūnui pasirodė, lyg jojo akys būtų jam ištarusios 'labą rytą.' Visi maldininkai, sulaukę tokio svečio, džiaugsmingai meldėsi. Choras giedojo taip stipriai ir skambiai, kaip jau seniai nebuvo giedojęs. Vargonininkas, atsisagstęs švarką, abiem rankom ir kojom spaudė klavišius, o galva dirigavo giesmininkams. Pro vitražus skverbėsi saulės spinduliai ir vaivorykštėmis krito ant žvaigždėtų altoriaus skliautų. 'Et cum spiritu tuo' nubangavo nuo žemės ligi dangaus. — Viešpatie, ką padariau, ką padariau! — kuždėjo dailidė, apsipylęs prakaitu, ir pažvelgė į bažnyčios laikrodį, kurio rodyklė tekėjo pirmyn, kaip upeliukas.

Pradėjo skaudėti smilkinius.

Dailidė stebėja kiekvieną kunigo judesį, gaudė ausimis kiekvieną mišiolo lapų šlamėjimą, o širdis stingte stingo iš baimės. Jau, jau! Vienas iš bažnyčios tarnų priklaupė, nuėjo zakristijon, išsinešė suoliuką ir atsistojo prie altoriaus, laukdamas monsinjoro ženklo. Ir tuo laiku, kai prelatas atkreipė savo žvilgsnį į paklusnųjį bažnyčios tarną, dailidė pašoko, stūmė abiem alkūnėm į šalį žmones, prasiveržė ligi altoriaus ir plėšte išplėšė iš berniuko suolelį. Visa bažnyčia sužiuro. Berniukas pabūgęs pasitraukė į šalį, nes jam atrodė, kad dailidė bus išsikraustęs iš proto. Net prelatas pakėlė nuostabos pilnas akis, tik pamatęs, kad tai jo pažįstamas meistras, nusišypsojo, pažvelgė žemyn ir atsistojo ant suoliuko, kurio kojos buvo abiem dailidės rankom kuo tvirčiausiai laikomos.

Pasibaigus mišioms, dailidė Baltrūnas nusprendė užeiti zakristijon ir viską išpažinti savo klebonui. Šitas nelauktas įvykis jį labai sukrėtė. Jam ėmė rodytis, kad pats Dievas apsaugojo nuo nusikaltimo, atsiųsdamas sumai patį prelatą. Nedrąsiais žingsniais, lyg pirmą kartą žengdamas, įėjo zakristijon. Skruostai degė. Abu kunigai jau buvo pasimeldę, ir kai dailidė pasirodė, pakilo klebonas ir, eidamas tiesiai į jį, ištiesė ranką.

— Ačiū tau, Baltrūnai, kad išgelbėjai mano confratą. Ko gero, senukas būtų visai nusiridenęs.

Tai taręs, pakratė ranką ir pasitaisė akinius, per kuriuos skverbėsi mažiutės, judrios ir į viską įsiskverbiančios akys.

Jau jis mane antrą kartą gelbsti, — atsakė juokdamasis prelatas.

— Taip, tai mano kaltė, — vos besuvaldydamas ašaras, sukuždėjo dailidė. — Kartais piktoji dvasia žmogui sumaišo protą.

Kokia čia kaltė, — guodžiamai kalbėjo klebonas. — Šitiek metų dirbtas daiktas...

— Bet koks to darbo gražumas! — pridūrė prelatas.

— Taip, mano parapijoj esama tikrų dailininkų.

— Nei jau aš dailininkas, nei ką, — droviai atsakė dailidė. Širdy pajutęs džiaugsmą ir jau galutinai nusprendęs daugiau nebesiaiškinti. Jam staiga abu kunigai pasidarė tokie geručiai, tokie brangūs, tokie meilės ir pagarbos verti senukai, kad jis pakaitomis išbučiavo abiejų rankas ir tarė ryžtingu balsu:

— Rytoj pat imsiuos darbo ir padarysiu tokį suoliuką, tokį...

Norėjo pasakyti, kad padarys tokį, koklo dar niekam ligi šiol nebuvo padaręs, bet prisiminęs, kad tatai gali įžeisti monsinjorą, užbaigė:— ... tokį, kad niekad kojos nebeišlūžtų.

(Pabaiga)

MOTERŲ PASAULIS

MOTERŲ VEIKLOS APŽVALGA

Redaguoja PRANĖ LAPIENĖ

PASAULIO MOTINA

Pasaulio Motina! Kiek nepaprastai daug graudumo ir galios susilieja į tą šventą visų amžių ir tautų sąvoką!

Mokslas kalba apie atėjusią Pasaulio Motinos epochą. Visoms širdims artima, kiekvieno gimusiojo proto gerbiama, Pasaulio Motina vėl atsistoja prie didžiojo vairo. Tas bus laimingas ir apsaugotas, kas supras tą evoliucijos raidą.

Yra sena patarlė: kol vaikai maži — jie našta motinos keliams, kai jie išauga — širdžiai. Ir iš tiesų vaikai išaugę, mus perauga, išlekia iš lizdo nebereikia jų prausti, valgydinti, rengti, bet motinos širdis taip pat pilna rūpesčių, nerimo ir maldos už mylimuosius.

Motinos širdis, moters širdis — didį brangenybė. Ji uždega mus, apšviečia šeimą. Kas mokė jus melstis, kas visa supras ir atleis? Motina, moteris. Kas įkvėps žygin? Mylimoji, draugė, motina.

Vis dažniau ir dažniau, vis tvirčiau ir tvirčiau dabar įsisąmoninama, jog atėjo moters era ir daug moterų širdžių žiburėlių užsidega vienumoje, paslapčia ir dažnai tamsos nelaisvėje. Bet uždegtos jos viena ugnimi—meilės, motinystės, grožio, moteriškumo.

Jeigu susijungtume per tą ugnį, jeigu žinotume, kad mes ne vienos,—taip lengvai ir džiugiai suliepsnotų mūsų širdžių liepsna.

Mes, moterys, visos moterys senos, jaunos, motinos, žmonos, draugės, laimingos ir viešnios, jei mes apsijuosime meilės galia, kokia dieviškumo jėga išaugs, koks šviesus pulkas susiburs prieš tamsą ir blogį pagalbai visai žmonijai, kuri yra dar nebūtame pavojuje!

Širdims sujungti nereikia rink tis salėse ir susirinkimuose, skaityti pranešimus ir paskaitas ir dėl to palikti artimuosius ir namus. Ne! — namuose įžiebsime šviesą.

Kaip mes daug galime: mes pašalinsime šlykštumą, menkystę iš savo apyvokos ir pašauksime svečiuosna grožį.

Iššluokime šiukšles ir voratinklius ne tiktai iš namų kampų, bet ir iš santykių, žodžių, minčių, kad dvasiniai būtų lengva kvėpuoti. Pagalvokime ne tik apie pietus, bet ir apie tai, kad nebūtų dvasiai nuodų. Išmeskime ginčų, apkalbų, šmeižtų nuodus ir duokime džiaugsmo juokui garbingą vietą prie mūsų stalo.

Ruošdamosios į kelionę ar į darbą, pasirūpinkime ne tiktai irankiais ir lėšomis, bet ir švariomis geromis mintimis.

Neišvardinsi iš karto visų kūrybos žygio galimumų, kurie laukia moters, lyg žadėtoji žemė.

Paaukokime savo sielą už savo mieluosius. Joana d'Arc išgelbėjo tėvynę, mes, jei visos drauge dirbsime, išgelbėsime žemę.

Žmonių susiskaldymo dienose, visų aukščiausių būties principu, duodančiu tikrąjį gyvenimą ir vedančių į pasaulio raidą, užmiršimo dienose turi pakilti balsas, šaukiąs dvasios prisikėlimui, reikalaujęs žiebti žygdarbio ugnies į visus gyvenimo veiksmus, ir, žinoma, tas balsas turi būti moters balsas, išgėrusios kentėjimo ir pažeminimo taurę ir užsigrudinusios didžioje kantrybėje.

Tegu dabar moteris — Pasaulio Motina — pasakys: tebūnie šviesa!

Kokia gi bus toji šviesa ir kuo pasireikš ugninis žygis? Tatai dvasios vėliavos pakėlimas, vėliavos, kurioje bus įrašyta — Meilė, Žinojimas ir Grožis.

Taip, tik moters — motinos širdis gali surinkti po šią vėliava viso pasaulio vaikus, be lyties, tautos, rasės ir religijos skirtumo.

Moteris — Motina ir žmona, vyro genijaus išsirutuliojimo liūdininkė, gali įvertinti didžiąją minties, žinojimo, kultūros reikšmę.

Atsiminkime, jog kiekvienas apsiribojimas veda į skaldymąsi ir kiekvienas praplėtimas yra kūrimas. Todėl visomis jėgomis veržkimės praplėsti mūsų sąmonę, mintį ir jutimą, kad tąja ugnimi uždegtume mūsų židinį.

Padėkime vienybės pagrindan veržimąsi į tikrąjį žinojimą, nepažįstantį žmonių suskirstymų. O žinojimas glūdi mūsų dvasioje, mūsų širdyse, mokėkime jį pažinti.

M. K. R.

MES

Juzė Daudžvardienė, Chicago, Ill., dalyvavo Illinois Women's suvažiavime. Kons. Daužvardis taip pat dalyvavęs suvažiavime, išreiškė rašytojoms padėka už užuojautą lietuviams ir akciją jos vargų sumažinimui.

Ona Račkienė, Glendale, Cal., gegužės 10 d. buvo suruošusi puikią pramogą pagerbimui ten apsigyvenusios dainininkės Alenos Bartush Swaggert. Puotoje dalyvavo dr. Bielskis su žmona, Pr. Račkus, Waitekai, Šilimai, Batkai, Žilinskas, Nikūnas, Mary Jagmin, Uždavinys ir kiti.

Vera Količienė, Pittsburgh, Pa., pereitą savaitę praleido New Yorke lankydama savo pažistamus. Gegužės 19 d. ji buvo sušaukusi Našl. Kom. susirinkimą, kur pasitarta kaip sėkmingiau pravesti Našlaičių naudai aukų vajų ir pasikalbėta įvairiais klausimais, liečiančiais našlaičius.

Josephine Miller, Chicago, Ill. gegužės 18 d. Waukegan Moterų pavasariniuose šokiuose dalyvavo kaipo tų moterų choro vedėja ir solistė. Chicagoj Josephine prikłauso Alice Stephens Singers grupei ir veik kas pirmadienį dalyvauja Sophia Barcus radijo programoj.

Julė Žilinskienė, Los Angeles, Calif., gegužės 15 d. minėjo 76 m. gimtadienį. Būrelis jos gerbėjų surengė jai siurprizo puotelę, kurioj įteikė jai gražią dovaną ir sudainavo ilgiausių metų. Jaukiai visiems vaišinantis buvo paminėta Žilinskienės pavyzdingas šeimos išauklėjimas bei jos prisidėjimas visiems labdaringiems darbams.

S. Mickūnienė, Chicago, Ill. yra nepaprastai darbšti ir kitų labui pasiaukojanti moteris. B-ALF rūbų sandėlį ji beveik viena prižiūri, tvarko, taiso, pakuoja... Už tą jos darbą ji negauna jokios algos ar kitokio atlyginimo.

Pavasario mada: baltas paltas.

Ponia Rosere C. O'Byrne iš Broadville, Ind., metiniame D. A. R. suvažiavime Washingtone išrinkta pirmininke 3 metams.

Padėka

Didžiai gerb. p. Lapiene,

Nors Jūsų asmeniškai ir nepažįstu, bet Jūsų didelius darbus dėl mūsų nelaimingų Lietuvos tremtinių ne tik suprantu, bet ir labai įvertinu. Ypač esu dėkinga už rūpinimąsi mūsų našlaičių reikalais. Našlaičių Komisijos ir BALF pastangomis aš patekau į šį laisvą kraštą, kur kiekvienam žmogui yra galimybė gyventi ir mokytis. Taigi nors aš esu toli nuo mylimos Tėvynės, bet esu laiminga atradusi čia lietuvius, kurie taip pat myli Lietuvą, gerai supranta jos dabartinę padėtį, atjaučia išblaškytus jos žmones ir rūpinasi jų ateities gyvenimu.

Kadangi aš Jūsų ir katalikiškos organizacijos dėka esu ištrukusi iš to sunkaus gyvenimo, todėl man šiandien trūksta žodžių išreikšti dėkingumui, kokį jaučiu Jums, mieloji Ponia, kuri esate Našlaičių Komisijos sekretorė, kuri atsitraukdama nuo savo tiesioginių pareigų, aukojatės kitų labui. Taip pat BALF visiems vedėjams ir Našlaičių Komisijos visiems nariams širdingai dėkoju ir melsiu savo maldose, kad Aukščiausias suteiktų Jums ir toliau sveikatos ir ištvermės Jūsų kilniems darbams. Teatlygins Dievas ir tesuteikia Jis Jums sveikatos ištvermingai tęsti šį didvyrišką darbą, iki mūsų Tėvynė bus vėl laisva ir joje plevėsuos laisva vėliava.

Su pagarba ir dėkingumu,

Anelė Stumbrytė

Pittsburgh, Pa.

Pagerbė dainininkę ir chorvedę Alice Stephens

Alice Stephens, žinoma Chicagos lietuvių dainininkė, balso mokytoja ir Alice Stephens Singers mergaičių choro vedėja, šiomis dienomis susilaukė didelės garbės. Muzikos mokytojai pakvietė ją į nares organizacijoj, kurią sudaro pasižymėję Amerikos balso mokytojai. Tai yra National Association of Teachers of Singing, Inc. Tai yra nacionalė organizacija, kurią sudaro tik parinktieji dainavimo specialistai New Yorke, Hollywoode, Bostone, ir kituose Amerikos muzikos centruose. Kad patektų į šią organizaciją, reikia kelių geram stovyje narių rekomendacijos ir visų narių sutikimo. Amerikoj balso mokytojų priskaitoma iki 40,000, o minimoje organizacijoje priklauso tik 600. Reiškia, priklausymas joje mūsų lietuvės Alice Stephens, kuri, rodos, pirmoji susilauks tokios laimės, teikia džiaugsmą visai lietuvių tautai.

Su Amerikos lietuviais nori susirašinėti tremtinys Bernardas Gasparaitis, Memmingen, Berg. Berg Str. 2, Germany, US zone.

Nepriklausoma trispalvė vėliava.

Lietuvės, latvės ir estės dirba iš vien

Pabaltietės tremtinės moterys Esslingene, Vokietijoj, buvo susirinkusios aptarti aktualiųjų klausimų ir išsirinkti Moterų Tarybos. Suvažiavime dalyvavo 72 atstovės.

Buvo nutarta Moterų Tarybai leisti įkurti Darbo centralę, kuri tuojau suregistruotų visą amatininkams ruošti mokymo personalą. Be to, bus paruoštas karinei valdžiai raštas mitybos klausimu ir pasirūpinta, kad išsklaidytiems šeimos nariams įvairiose vietose būtų leista apsigyventi vienoj vietoj.

Sėkmingesniam darbui sudarytos 5 komisijos.

Malonu, kad Pabaltijos tautų tremtinės randa bendrą kalbą, nors ir dabar ypač su latviais lietuvių ir estų santykiai dargan šaltoki.

Lietuvos tremtinės dėkoja amerikietėms

Lietuvos tremtinės moterys jautriausiai pergyvena savo skurdą ir vargą. Jos ir jautriausiai supranta ir įvertina teikiamą joms paramą. Jos parašo daug laiškų BALF vadovybei ir visiems, kurie duoda bet kokią paramą jų vaikams ir kūdikiams, joms ir jų vyrams, jų broliams ir seserims.

Lietuvės tremtinės per savo įgaliotinę šiomis dienomis savo padėką Amerikos moterims išreiškė ypatingu būdu.

Gegužės 19 d. New Yorker viešbutyje, New Yorke įvyko BALF Valdybos ir Lietuvių Našlaičių Komisijos narių posėdis, kurio proga neseniai į Ameriką atvykusi Aleksandra Košiubienė įteikė lietuvių tremtinių moterų padėkos raštą ir skulptoriaus Vytauto Košubos pagamintą kūrinį, vaizduojantį dėkingą lietuvę.

Aleksandra Košubienė jautriai perskaitė moterų padėkos žodį ir įteikė dovaną, kurią B-ALF ir Amerikos lietuvių moterų vardu priėmė N. Gugienė, BALF sekretorė, N. Gugienė savo žodyje pabrėžė Amerikos lietuvių moterų pasiryžimą, darbą ir pasiaukojimą lietuvių tremtinių gerovei.

Be jų, kalbėjo Lietuvos Generalinis Konsulas, pulk. Jonas Budrys ir BALF pirm. kun. dr. Juozas B. Končius. Dovanos įteikimo apeigose dalyvavo ir skulptorius Vytautas Košuba.

Posėdyje dalyvavo, be paminėtų asmenų, BALF vicepirmininkai kun. N. Pakalnis, adv. N. Rastenis ir V. J. Količienė, iždo Patricia Beverage, fin. sek. A. Žilinskas ir L. Našlaičių Komisijos nariai: kun. J. Balkūnas, dr. Ald. Šliūpaitė, E. Trečiokienė, V. Žilevičienė, St. Subatienė, Pr. Lapienė, O. Valaitienė ir Sal. Čerienė.

Tremtinių moterų padėkos pareiškimas, įrašytas specialiame popieriuje, toks:

AMERIKOS LIETUVIAI

Neapsakoma tremtinės moters dalia. Atplėšta nuo tėviškės namų židinio, karo audrų atblokšta į nesvetingą kraštą, kiekvieną dieną, kai vargo paženklinti rūpesčiai perveria jos širdį — ji gal nustotų tikėjusi gera žmonių valia, tiesos buvimu ir giedresne ateitim...

Tačiau lietuvė tremtinė turi tave, mylimoji Amerikos lietuvė! Kai tu savo jautria širdim įsijungi į didžiąją mūsų tautos nelaimę, kai tu prisimeni mane, tvankiam stovyklos kambarėlyje vargstančią Nemuno kalnų ir klonių dukrą —

Tu padedi mano mažiems ir alkaniem vaikam,

Tu atneši jaukumo ir šilimos į mano šeimą,

Tu sustiprini mano tikėjimą ir viltį,

Tu parodai gerąją žmogaus valią,

Tu man tari: tiesa, kurios pažemintieji ir nuskriaustieji laukia ateis:

Tiesa — gyva kaip saulė!

Tuo pačiu tu įsilieji į žūtbutinę kovą už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, už gimtųjų namų sugriauto židinio atkūrimą. Ir aš tada ne tik visa širdim tau dėkoju, bet per vandenyno platybę nuoširdžiai noriu sušukti:

Tu esi geriausioji mano sesuo!

Lietuvė Tremtinė

Vokietija, 1946 m.

Valerija Žėglienė, Unterlinningen, Kr. Nurtingen, Kirschlatstr. 3, DP Camp, Germany, US Zone, ieško tetulės Teresės Čepurnienės, kil. iš Seinų ap.

MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARIO ŠOKIAI

Geg. 24 d. Knapps Mansion salėje įvyko Moterų Vienybės metinė pramoga — pavasario šokiai. Buvo gausiai susirinkę rinktinės publikos, netrūko ir jaunimo. Smagiai iki ryto grojo Ad. Jezavito orkestras. Pageidautina daugiau tokių kultūringų programų Brooklyne.

Šiuo metu Moterų Vienybei vadovauja Ona Valaitienė, o sekretoriauja— Birutė Jezavitienė.

P. J.

ŠEIMININKĖMS

SILKIŲ VINIOTINIAI

Silkes išmirkyti, išimti nugarkaulius, nulupti, bet pusiau nepeskelti. Išvirti kietai kiaušinius ir juos sukapoti, pridėti saukštą sausainių, pusę šaukšto sviesto, pipirų, petrušku lapelių, svieste spirginto svogūno ir vieną žalią kiaušinį. Viską sumaišyti ir tuo įdaru tepti silkę iš vidaus pusės, suvynioti ir apsmaigstyti gvazdikėliais. Paskui sudėti į kokį skardinį indą, uždėti ant silkių sviesto po kruopele ir pakepti pečiuje 20 min.

Prie taip paruoštų silkių tinka pamidorinis padažas, įvairios salotos ir bulvės.

PAMIDORAI

Šiandien plačiai vartojami kaip priedas prie įvairių patiekalų, nes jie pagerina skonį ir yra lengvai virškinami. Grūdai turi būti valgomi kartu, nes jie žarnose atlieka virškinimo mažąją ir tuo pačiu sužadina slydžiosios žarnos plėvės veiklą. Inkstais sergantieji pamidorų turi vengti.

DARŽOVIŲ VALYMAS

Daržovės prieš paruošiant jas valgiui, reikia gerai nuvalyti. Pirmiausia reikia jas nuplauti ir pašalinti įpuvusias ar šiaip apgedusias dalis.

Geriausia daržoves plauti po bėgančiu vandeniu (kranu). Ypatingo dėmesio reikia plaunant lapines daržoves, kaip tai: salotas, špinatus. Svarbu, kad neliktų lapuose kirminėlių, jų kiaušinėlių ar šiaip nešvarumų. Žiedinius kopūstus (kaliflower) naudinga bent pusvalandžiui pamerkti į stipriai pasūdytą vandenį, tada išlenda daržovėse glūdį kirminėliai.

Niekada nereikia jau supiaustytų daržovių dar plauti, nes tada kartų išsiplauna ir dalis maistingumo. Taipogi nuluptas daržoves, kaip bulves ir morkas, nereikia prieš virsiant mirkyti jas vandenyje, nes tada susimažina jų vertė. Jaunų daržovių, kaip ridikėlių ir morkučių visai nereikia lupt, užtenka jas tik gerai nuplauti ir duoti stalan.

Moterų Vienybės paskutinis šio sezono susirinkimas įvyksta antradienį, birželio 3 d., 8 val. vak. Alliance Hall, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visos narės būtinai dalyvaukite, nes be visos veiklos aptarimo taip pat įvyksta metiniai valdybos rinkimai.

Valdyba

"Išgyvenkite savo atostogų sapną"

Adirondacko kalnuose Lake George ežero krante

BLUE WATER MANOR

Vasarinis viešbutis ežero atkrantėje 50 pėdų viršum vendens. Iš terasos žavingas reginys į ežerą su daugeliu salų. Aplinkui gražūs kalnai. Viešbutyje milžiniškas židinys (fireplace) — Grand Cayne kopija. Visi miegamieji kambariai išeina langais į ežerą. Miške atskiros vilos su privačiomis maudynėmis ir židiniais. Įvairūs sportai: tenisas, dviračiai, valtys, žuvavimas, Nemokamas susisiekimas automobiliu su geležinkelio stotimi o šventadieniais su bažnyčia. Norint platesnių žinių arba užsisakyti vietos, rašyti

ALĖ SLIVYNAS, DIAMOND POINT, N. Y.

ŠALIN GYVAPLAUKIUS NUO VEIDO!

Gydytojai pataria naudoti šiuos tobulus M-me Frances metodus.

Operacijos atliekamos be skausmo. Gyvaplaukiai išraujami iš šaknų, veidas atrodo jaunesnis ir, nepalyginti, gražesnis. Rašykite, arba telefonuokite, o mes jums pasiųsime knygelę "D", kurioje surašytos visos informacijos. Patarimai teikiami nemokamai.

M-me Frances

11 W. 42nd St. New York, N. Y. Tel. Lackawanna 4-2778

Valandos nuo 11 ryto iki 7 vak.

JEIGU JŪS BUTUMĖT PINIGUS... SUTAUPĘ

Kiek kartų Jūs norėjote, ar Jums buvo reikalingi bent keli atliekami doleriai bėdje... ar, kad ką nors nusipirkti?

Jūs galite turėt nemažą rezervą "gatavų pinigų" ...greičiau, negu manote... jeigu pradėsite reguliariai taupyti pas mus kiekvieną mėnesį, ar kiekvieną kartą, kai gaunate algą.

JŪS BŪSITE LAUKIAMAS SVEČIAS

THE Kings County SAVINGS BANK

Įsteigta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užeiti.
Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

AIDONE
Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgiją ir šiaip muskulų gėlimą
F. A. Urban
61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas HA 8-7407

STEAMBOAT INN
A. KASMOČIUS, sav.
Puiki vieta žiemos ir vasaros iškiloms. Salė parengimams ir vestuvėms, taip pat susirinkimams. Vasaros metu sodas piknikams ir salė DIDŽIULIS BARAS
Įvairūs importuoti ir vietiniai gėrimai.
91 STEABOAT RD., GREAT NECK, L. I.
Tel. Great Neck 1546.

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY

WALTER J. DILIS & CO.
Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners
214 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
Juozas Kralikauskas ir sūnus, savininkai
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD—1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 Walnut Street

PETRAS KURTINAITIS
Siuva drabužius iš geriausių medžiagų.
113 Ferry Street

JOHN PRAVILIONIS
FOOD MARKET
MĖSA IR GROCERIAI
107 Adams Street
Tel. MArket 3-6082

L. GAUBAS ir SŪNUS
Vestuvių ir dovanų žiedai—Kryželiai, papuošalai moterims.
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
14 Wilson Street

Lietuvių rašytojų padėka amerikiečiams

Tremtyje ,drauge su tūkstančiais lietuvių tremtinių, gyvena didžioji lietuvių rašytojų dalis. Rašytojams, kaip ir kitiems tremtiniams, BALF stengiasi pagelbėti, kaip tik galima.

Šiomis dienomis BALF Valdyba gavo Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugijos laišką, kuriame Amerikos lietuviams reiškiama padėka už teikiamą paramą. Kadangi jų padėka skiriama visiems Amerikos lietuviams, todėl jų laišką čia paduosime ištisai:

"Lietuvių grožinė literatūra įstremta. Laikantis Lietuvių Rašytojų Draugijos 1939 m. narių sąrašo, šiandien už Lietuvos ribų gyvena per 60% lietuvių rašytojų. Keli mūsų kolegos jau persikėlė į U. S. A., kiti vargsta Prancūzijoj, Italijoj, Švedijoj, o daugumą dengia pilkoji DP skraistė Vokietijoje. Vien tai parodo, kokia didelė nelaimė ištiko mūsų tautinę literatūrą. Deja, mes esam tie žmonės, kurie matė rusų ir vokiečių okupacijas Lietuvoje. Tai reiškia, kad mes matėm, kai buvo griau namas mūsų literatūrinis ir kultūrinis gyvenimas, kai buvo niekinami, tremtiniai ir prievartaujami mūsų draugai, kai tūks tančiai lietuvių grožinės literatūros ir mokslo knygų buvo sudegintos ant laužų. Už ką? Vien dėl to, kad netarnavo prievartai, meluj ir grobikų užmačiom.

Dabar, kai mes esam tremty, daugiausia mums rūpi, kad mes išliktumėm pasiektos meninės aukštumos, kad nesugniužtų mūsų dvasia, kad lietuvių kūrybinis žodis, lietuvių kalba ir lietuviškoji kultūra vėl nebūtų nustumta į atžangą. Tuo ypač rūpinasi Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugija. Be eilės kitų pastangų ir sumanymų, mes ryžomės atgaivinti grožinės literatūros premijas.

Su džiaugsmu Tamstom pranešam, kad lietuvių tremtinių organizacijos mūsų pastangas nuoširdžiai parėmė ir 4 mūsų grožinės literatūros veikalai (iš 33-jų tremty pasirodžiusių iki š. m. sausio 1 d.) šiemet buvo premijuoti. Švietimo Valdybos premija 5,000 RM. paskirta poetui Bernardui Brazdžioniui už poezijos knygą "Svetimi kalnai," BALF premija — 3,000 RM paskirta jaunam poetui Alfonsui Nykai — Niliunui už eilėraščių rinkinį "Praradimo simfonijos," Liet. Raud. Kr. premija 3,000 RM. poetui Kaziui Bradūnui už eilių knygą "Svetimoji duona" ir knygų leidykios "Patrios" premija 3,000 RM — jaunam poetui Henrikui Nagiui už eilėraščių rinkinį — "Eilėraščiai." Neabejotina, kad literatūros premijos mūsų rašytojus tremtinius sustiprino dvasiškai ir medžiagiškai.

Tačiau mes gerai žinome, kad žymiai mažiau savo sumanymų mes galėtumėm įvykdyti, jeigu ne BALF ir kiti geros valios Amerikos lietuviai. Šiuo atveju rašytojai tremtiniai siunčia Vyr. BALF Valdybai savo nuoširdžiausią padėką už įsteigtą BALF vardo grožinės literatūros premiją. Su didžiausiu pasigėrėjimu mes sekame Jūsų veiklą, kuri gaivina mūsų viltį ir tikėjimą šviesne lietuvių tautos ateitimi. Ta proga mes prašom perduoti lietuvių rašytojų dėkingumą ir sveikinimus tiem Amerikos lietuviam, kurie remia Jūsų sunkų darbą ir Jūsų rūpesčius.

Jungdami Tamstoms savo gilios pagarbos pareiškimą, mes reiškiame viltį, kad per BALF įsteigtą lietuvių grožinės literatūros premiją mūsų ryšiai su Amerikos lietuvių veikėjais ir visuomene ateity bus dar gyvesni ir tampresni."

IEŠKO

Aldona Solaitė Dačinskienė, duktė Jono Solos ir Marijos Staniukaitytės Solienės iš Vilkijos, Kauno apskr., dabar gyv. Vokietijoj, Tuebingen Steinlachalle 64, ieško savo motinos dviejų brolių arba jų šeimų, būtent, Stasiukaičių Stačiokų, išvažiavusių į JAV prieš pirmą didįjį karą iš Ringovės km., Vilkijos vals., Kauno apskr.

Prašoma atsiliepti Anna Vabal — Meyer ir jos duktė Charlotte, gyv., JAV., kilusios iš Seredžiaus val., Kauno aps.

Ieško Valerijonas Bundžius, Eitzendorf Nr. 15, Kreis Graf Hoga, Weser, Germany.

Jonas Čepaitis, Gunzenhausen, Lith. DP Camp, Germany, US Zone, ieško sesers Magdalenos, gyv. Iowa, ir Vinco Čepaičio gyv. Baltimorėj.

Nuo Širvintų kilusi Elena Germanavičiūtė, gimusi 1921 m., miesto, dabar gyv. Augsburg—Haunsetten, DP Camp, Germay, US zone, nori susirasti giminių, tėvelio pažįstamų, esančių JAV šių brolių tėvai — Agota Vanagaitė kilusi iš Daumantų sodžiaus, Šiaulių parapijos ir Jonas Jaras iš Lygumų parapijos.

GROŽIO SALIONAS
Beauty Salon
J. Avižienius, sav.
PERMANENT WAVES
1109 Portland Avenue
ROCHESTER, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S
Liquor Store
Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė
SCHELL'S
Red Cross Pharmacy
E. Main ir Schuyler Streets
Telefonas 96

SARGALIS
SERVICE STATION
Tydol gas - Hood padangos-Veedol alyva
302 E. Main Street

GENERALINĖ APDRAUDA
Real Estate
Michael Kerbelis, sav.
183 E. Main Street

BURLINGTON TAVERN
PETRAS AIZA, Sav.
18 Division Street

J. AKULONIS
Sveikinimų atvirutės įvairioms progoms. Naujausi laikraščiai. Vaisvandeniai ir saldiniai.
278 2nd Street
ELIZABETH, N. J.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
S. Lingnugaris, Sav.
168 1st Street
ELIZABETH, N. J.

You don't appreciate how wonderful sleep is until you have had one or two wakeful nights. When occasionally nervous tension keeps you awake half the night, or when you are nervous, keyed up, jittery.

Try Miles NERVINE

It has been making good for more than sixty years. CAUTION—use only as directed. Get Miles Nervine at your drug store. Effervescent tablets, 35c and 75c—Liquid, 25c and $1.00. MILES LABORATORIES, Inc., Elkhart, Indiana.

MILES NERVINE

IEŠKOMI

Prank Žukauskaitė Ona, ir vyras Antanas Prank gyv. Philadelphijoj.

Pundzevičius Romualdas, sūn. Marijonos, kilęs iš Rokiškio ap.

Puras Juozas, iš Barevičių km., Kruonio val., Trakų aps.

Racevičius Antanas ir Pranas, iš Žaliosios km., Viekšnių val., Mažeikių aps.

Raudonikis (Rodnitė) Vitas, iš Mauručių km., Veiverių val.

Raudonis Kazys, iš Palokiškės km., Šilalės val.

Raudonis Petras, iš Palokiškės km., Šilalės val.

Ražanas Julijonas, iš Seiminiškių km., Ankščių val., Utenos aps.

Repšienė Šukaitė Justina, iš Rekečių km., Kuršėnų par. Šiaulių aps., gyv. New Yorke.

Rimkus Zigmas, gyv. Bristol.

Rumbutis Stasė, iš Makščių km., Alsėdžių val., Trakų aps., gyv. Philadelphijoj.

Rupšys Adomas, gyv. Philadelphijoj.

Rutkus Paulius, įmtynininkas stipruolis, turėjo cirką Pietų Amerikoj, bet gal persikėlė į JAV.

Samba Juozas, iš Starkų km., Vilkaviškio aps.

Samba Pranas, kil. netoli Naumiesčio, Šakių aps.

Saldienė Barzdevičiūtė Efrozina, gimusi Binghamton, N. Y. vėliau gyveno New Yorke.

Samoliukienė Teodora ir Samolikytė Marija, iš Kalvarijos miesto, Marijampolės aps.

Savickas Mykolas, iš Prekšių km., Raguvos val., Panevėžio aps., gyv. Chicagoj.

Savičiūnas, gyv. Brooklyne.

Skendelius Pranas ir Viktoras, iš Dusmenų, gyv. New York

Skinulis Jonas ir Kazys, iš Aukšt. Kamėnų km., Šetos val., Kėdainių aps.

Spečys Albertas, gimęs Amerikoj, sūnus Mykolo, kilusio iš Skapiškio val., Rokiškio aps.

Stalevičius Antanas, gyv. Bostone.

Stalevičius Aleksandra Alice ir Marija, kuri ištekėjusi už dantų gydytojo ir gyvena Bostone.

Stanaitienė Daniušytė, iš Viekšnių m., Mažeikių aps.

Staniulienė Ramonaitė, Domicelė, iš Klangių km.

Stankus Vladislovas, gyv. Chicagoj.

Stasnilevičienė Narkevičiūtė Morta, iš Galkiemio km. Kaupiškių val., Vilkaviškio aps., ir vyras Stasys Stasnilevičius, iš Vilkaškio aps., gyv. New Yorke.

Stražinckas Ona, iš Daugų, Alytaus aps., gyv. New Yorke.

Strolia Jurgis, iš Šilaikių km., Vyžonių parap., Utenos ap. gyv. Chicagoje.

Sukavičius Cezaris, iš Trakų aps., gyv. Philadelphioje.

Šatas Kazimieras, iš Krinčino m., Biržų aps., gyv. Philadelphijoj.

Šereika Jonas, gimęs Amerikoje, kurį laiką gyveno Kedonių km., Butrimonių val., Alytaus aps., vėliau grįžo Amerikon.

BALTIMORE, MD.

KAROL MEAT PRODUCTS
Aukštos Rūšies Mėsa
418 South Bond Street
Tel. Wolfe 0615-6

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis
1509 W. Baltimore Street
Telefonas Gilmore 7281

IDLE HOUR TAVERN
J. M. Weisengoff, sav.
Šokiai antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 9 v.v. iki 2v. r. Svečiai iš kitų miestų kviečiami užeiti į šią užeigą.
1417 W. Baltimore Street

JONAS GRIČENA
LIETUVIŠKA UŽEIGA
661 W. Pratt Street

JOSEPH'S CAFE
E. Juozapaitienė, Sav.
18 South Fremont Avenue
Tel. Calvert 0825

Šlėvė Vladas, iš Skėmių km., Baisogalos val., Kėdainių aps.

Šnipytė Antose, iš Jurbarko.

Špokas Petras, iš Raseinių aps.

Šulys Domininkas ir Juozas, iš Rečių km., Kuršėnų par. Šiaulių aps., gyv. New Yorke.

Švarcas Adomas ir Švarcas Julius bei jo žmona Benderytė, ir Švarcaitės, Augustė, Marija ir Ona, gyv. rodos Pittsburghe, kilę iš Lietuvos, Jiestrakių ar Giestraikių km.

Taraškevičiūtė Mikalina, iš Skraičionių km., Deveniškio val Ašmenos aps., gyv. New Yorke.

Taraškus Feliksas, iš Medlaukės km., Raudėnų val., Šiaulių aps.

Tomkuvienė Kavolytė Ona, iš Jurbarko, gyv. Chicagoje ar Brooklyne.

Tvarijonas Stasys, iš Rundžių km., Ukmergės val., gyv. Detroite.

Urbanaitė Petrė, iš Bublelių val., Šakių aps., Pavasijų km.

Urbonavičius Jokūbas iš Žąsliių val., Trakų aps. ir jos sūnūs Antanas ir Jonas.

Uždavinys Petras, gyv. Utica, N. Y.

Vaitiekienė Bučinskaitė Barbora, iš Vainuto val., Tauragės aps. ir vyras Vincentas Vaitkus (Vaitex).

Vaitkus Vincentas, iš Rensčių km., Laukuvos ar Rietavos val., gyv. Baltimorėj.

Valaitis Petras, iš Turčionių km., Šilgailių Bublelių val., Šakių aps., gyv. Brooklyne.

Vilašinas Juozas, sūnus Felicijono, iš Biržų aps.

Valecho Danišytė Antanina, iš Viekšnių aps., gyvenusi Waterbury, Conn., Ward St.

Varnis Domininkas, gyv. Chicagoje.

Vasiliauskas Alfonsas ir Telesforas, sūnūs Prano, iš Raseinių gyv. New Yorke.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd St., New York 24 N. Y.

Cleveland, Ohio

P. P. Muliolis ir Sūnus
Gen. Apdraudos agentura
Real Estate Broker
Morgičių paskolos ir Notaras
6606 Superior Avenue
Tel. Henderson 6729

LITHUANIAN
FUNERAL HOME
DELLA E. JAKUBS
(Jakubauskienė)
Laidotuvių Direktorė
Kambariai pašarvojimui
6621 EDNA AVE.
Endicott 1763

WILKELIS
Funeral Home
Pilnas Laidotuvių patarnavimas
6202 Superior Ave.
Henderson 9292

Ieškomi

Antanas Alminauskas, Oberlenningen, Hemffstr. 4, Nurtingen, Germany, US Zone, ieško: Jucaitės, dukters Petro, dabar ištekėjusios, Kazio Jucaus, Onos ir Elenos Jucaičių, Jackaus (var do nežino) kilusių iš Švekšnos parapijos, ir Šimkykių Onos ir Tenenių par.

Tomas Antanavičius iš Vilkaviškio aps., dabar esąs Pomeranijoj ieško brolių Antano Antanavičiaus, apie 50 m. amžiaus, į Ameriką atvykusio 1912-13 m., gyv. Brooklyne ar New Yorke, ir Jono Antanavičiaus dirbusio Hazelton kasyklose. Rašyti: J. J. Antanowicz, P. Z. D. w Czluchowie, Czluchow, Pomorze, Poland.

DETROIT, MICH.

EUGENE PRINTING Co.
SPAUSTUVĖ
Linotipo kompozicija
Ch. J. Walls, Sav.
11715 Dequindre
Tel. 6-7689

ROYAL TEXACO
SERVICE
Ignatz Zabalavičius
Padangų taisymas - automobilių plovimas - alyvavimas
Išsaukus patarnaujame kelyje
10700 W. 7 Mile Road
Kampas Monte Vista
Tel. UN 1-9757

JOHN'S BAR
Alus — Vynas — Likeriai
Lengvi Užkandžiai
JONAS USORIS, sav.
9 Mile Rd. and Van Dyke
Centerline 1225W

BILL'S BAR
Vynas - alus - likeriai
Užkandžiai
VINCAS ŽEMAITIS, sav.
2400 Fenkell Avenue
Tel. UN 1-9644

RED ARROW BOTTLING WORKS

1551 CHURCH ST.
DETROIT, MICH.

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

MILE HOUSE
Maloni lietuviška užeiga
VYNAS, ALUS, LIKERIAI
10358 Woodward Avenue Detroit, Mich.

EDDYSTONE VIEŠBUTIS
Gazan's restoranas
Puikus maistas
110 SPROAT ST.,
at Park Ave.
Satire Lounge Bar
Puikūs gėrimai
2700 PARK AVE
prie Sproat St.
ANTANO IR NELĖS ŽUKAUSKŲ VADOVYBĖJE

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAISĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuvėse
2286 E. Milwaukee Detroit, 11, Mich.

New Yorkas ir Apylinkė

MARŠUOS PARADE

Penktadienį, gegužės 30 d., Memorial dienos parade New Yorke dalyvaus Dariaus Girėno postas. Su legionieriais dalyvaus ir Karalienės Angelų parapijos jaunuolių benas.

Posto vadovybė ypač kviečia antrojo pasaulinio karo veteranus dalyvauti parade ir kas turi, raginami vilkėti uniformas.

Dalis veteranų susirinks 9 v. ryto prie posto patalpų 158 Grand St., Brooklyne iš kur su vėliavomis vyks į lietuviams skiriamą vietą 75 gatvėje, New Yorke.

Kiti susirinks prie Piliečių Klubo, 280 Union Ave., kur susirinkusius pasitiks Petras Juknys.

LVS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Gegužės 22 d., įvyko LVS 2-ro skyriaus susirinkimas, kurį atidarė pirm. Ks. Strumskis.

Susirinkime priimta rezoliucija, kurioje prašoma Senato ir Atstovų Buto narius remti Imigracijos Bilių 2910.

Į LVS metinį seimą, kuris įvyksta birželio 28-29 d. Waterbury, Conn., delegatais išrinkti: K. Strumskis, J. Sagys, J. Baltus ir P. Narvydas.

Perrinkta skyriaus valdyba. Pirmin. toliau lieka K. Strumskis, sekretorium — P. Narvydas.

PIRMIEJI PIKNIKAI

Pirmieji BALF naudai piknikai New Yorko apylinkėje rengiami gegužės 30 ir 31 dienomis Klasčiaus parke ir salėje Maspethe. Prasidės 1:30 p. p. Bus daug įdomybių ir staigmenų.

ATVYKO IŠ ARGENTINOS

Gegužės pradžioje iš Buenos Aires į Ameriką atskrido Stasys Navickas su žmona. Navickas yra gimęs Amerikoj, bet Argentinoj išgyvenęs 19 metų. Apsigyveno pas brolius Aleksą ir Juozą Navickus, Brooklyne.

Daugelis naujų atvykusių kaž kodėl vengia įsijungti į lietuviškąjį veikimą, bet naujasis svečias rodo nemažą aktyvumą ir jau yra Operetės choro narys.

Petras Juknys

Piliečių klube Brooklyne gegužės 20 d. buvo Dariaus Girėno paminklui statyti komiteto posėdis. Apsvarstyti birželio 7 d. rengiamo pikniko Dexter Park Woodhavene reikalai.

Buvo pastebėta, kad iškilo įvairių kalbų, jog paminklo iš viso neverta statyti. Ir spaudoje buvę rašyta, kad geriau būtų šiuos pinigus paskirti knygoms leisti ir pan. Tačiau susirinkimas pasiryžo savąjį darbą ir toliau tęsti ir paminklą statyti.

J. S.

Birželio 7 d. 8 val. Maspetho BALF skyrius rengia vakarienę, kurios pelną paskirs Lietuvos našlaičiams sušelpti. Vakarienė bus Klasčiaus salėje, Maspeth ir Betts Aves.

IŠ LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO VEIKLOS

Gegužės 17 d. spaudos klubo susirinkime garbės narių išrinktas adv. Mykolas Tolišius, žinomo New York Times korespondento Otto Tolišiaus brolis, o narių — Antanas Sakalauskas. Savo kalbose jie priminė apie tremtinių padėtį ir nurodė reikalą amerikiečiams juos remti. Jų padėties neaiškumas tremtinius labiau vargina, nei kaip, pav., valgio stiglius. Kalbėtojai teigė, jog žemesnieji UNRRA pareigūnai stovyklose mėgino vykdyti Maskvos norus įąsdinimais ir screeningais, pakišant net 150 klausimų ankietas.

Rinkta aukų tremtiniams. Anksčiau buvo surinkta 18 dol. Pr. Bajoras ir V. F. Jankauskas aukojo po 5 dol., A. S. Trečiokas — 3 dol. ir kiti penki po 1 dol. Šitam susirinkime tam tikslui surinkta 7 dol. Iš pirmųjų aukų išsiųsta dvi po 11 svarų maisto dėžės keturiems veikėjams tremty.

Toliau buvo patarta visus lietuvius raginti remti Kong. bilių įsileisti tremtinių į JAV. Buvo patarta, kad Kanados lietuviai megintų gauti sutikimą įsileisti tremtinių į Kanadą.

Taip pat buvo prašyta, kad notarai neskriaustų žmonių, sudarant affidavitus. P. Trečiokas patikrino, kad jis ir kiti lietuviai už tai teimą po 3 dol.

Kor.

RADIJAS REMIA TREMTINIŲ REIKALUS

Per New York Times radiją geg. 21 d. vakare buvo vaidinti vaizdeliai iš tremtinių gyvenimo Europoj. Buvo aiškiai parėžta, jog amerikiečiai turi gausti būtiną pareigą remti naująjį įstatymo projektą, kad į JAV būtų įleista 400,000 tremtinių. Tremtiniams esą būtinai reikia darbo, o jo šioj šaly yra su kaupu.

New York Times radijo kalbėtojai teigė, kad tremtiniai dabar negali grįžti į savo kraštus todėl, kad juos svetimieji užėmę. Buvo paminėti ir lietuviai tremtiniai.

REIŠKIA PADĖKA

Reiškiu padėkos Amerikos Piliečių Klubo komisijai už surengtą bankietą mano 5 metų sukakties kaip klubo vedėjas proga. Dėkoju atsilankiusiai publikai, vakaro vedėjui ir visiems kalbėtojams. Šia proga mano žmona dėkoja už gėles, kurios jai buvo įteiktos vakarienėje.

Juozas Zakarauskas

Legionierių vakarienė

Dariaus Girėno Pirmas Postas birželio 1 d. rengia vakarienę, kuri įvyks birželio 1 d., Povilanskų salėje, 159 Grand St., Brooklyne. Pradžia 5 v. v. Po vakarienės bus šokiai. Įžanga $1.50.

Laisvės radijo programa

Jau kelintą sekmadienį brooklyniškė Laisvė vėl ėmė rengti radijo pusvalandžius, kuriuos berengdami prieš kiek laiko pasijuto visai "susimovę".

Šių valandėlių tikslas labai aiškus: ogi, skleisti raudonąjį melo burbulą ir pūsti per Stalino dūdą.

Tarp kitko, klausytoją pykdo Laisvės valandėlių kalbėtojai, kurių kalba ir žodžių tarimas toks gramozdiškas, kad net baisu, nors Laisvė turi surengusi ir lietuvių kalbos kursus.

Šių valandėlių kartą pasiklausęs, jau kitą kartą nebenori, nes labai aišku, kad Laisvė su tais pusvalandžiais vien tegadina Brooklyno orą...

— Klausęs

KONCERTAS IR PRAKALBOS

Adelė Kizienė

Sekmadienį, birž. 8 r., 6:30 va kare, Lietuvių Pil. Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. įvyksta koncertas ir svarbios prakalbos. Meno programa išpildys Brooklyno Operetės choras ir solistė p. Adelė Kizienė. Taip pat bus ir įdomios kalbos kurias pasakys žymūs visuomeninkai ir neseniai iš Europos atvykęs lietuvis.

Jaukus pokylis

Lietuvių Amerikos demokratų klubas Bronx, N. Y. gegužės 17 d. Lietuvių salėje surengė jaukų pokylį, kur atsilankė gražus lietuvių būrelis. Pokylio šeimininkės buvo Markūnienė, Šilkaitienė, Jasevičienė ir kitos. Kalbėjo Andrijauskas, J. Krunklys ir dar vienas kitas.

Ponai Andriejauskai iš Bronx, Vienybės laikraščiui paremti paaukojo penketą dolerių. Neseniai šie seni Vienybės skaitytojai atšventė 32 metų vedybų sukaktį, ir dabar nuoširdžiai dėkoja savo gausiem svečiam.

J. Krunklys

Gelgaudo gastrolės

Jonas Gielgaudas (John Gielgaud), plačiai pagarsėjęs aktorius, su savo trupe dabar viešis New Yorke, Royal Theatre gegužės 26 d. pastatė naują veikalą — "Love for Love." Tai jau antras Jono Gielgaudo statomas veikalas New Yorke.

BALF skyriaus mitingas

Woodhavene, N. Y., demokratų klube gegužės 25 d. Balfo skyrius buvo suruošęs mitingą tremtiniams paremti. Kalbėjo naujai atvykę Paltanavičius ir dr. Pajaujis. Buvo aiškiai ir vaizdžiai nušviesta šiandieninė DP tragedija.

Laučka iš Balfo centro pateikė keletą faktų, kaip tremtiniai remiami. Pasirodo, tremtiniams siunčiamos... ir silkės. Iš to, mums atrodo, tremtiniai tikrai gardžiai pasijuoks. Juk svarbu tremtiniams riebalų trupinėlis, o ne silkes, kurių ir Vokietijoje yra dar gerokai.

Gegužės 17 d. gimtadienį atšventė žinoma moterų veikėja Ona Ginkuvienė. Gegužės 18 d. savo gimtadienį minėjo Katharine Juknienė.

I. STANĮ PALADOJUS

Gegužės 19 d. Alyvų Kalno kapinėse, Maspethe, buvo palaidotas Brooklyno draugijų narys, Izidorius Stanys.

Brooklyno visuomenė pasiges netekusio ilgamečio veikėjo. Velionis Stanys buvo nuoširdus patriotas dar gyvenant Vilniuje, kur anais laikais būrėsi atgimstančios Lietuvos šviesuomenė. Atvykęs į Ameriką 1907 m. ir visą laiką gyvendamas Brooklyne, Izidorius aktyviai dalyvavo tautinėse draugijose. Izidoriaus pavardė buvo Stankevičius, bet įsigydamas JAV pilietybę, kaip sąmoningas lietuvis jis ją sulietuvino į Stanį.

Be daugelio jau negyvuojančių draugijų, kurių narių Izidorius buvo buvęs, iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų jis priklausė: Tautininkų klubui, TMD 3 kp., LVS skyriui ir SLA 242 kp.

Būdamas gilus patriotas, kuklus lietuvis, jis niekados neužgaudavo kitų įsitikinimų, bet atkakliai kovojo prieš bolševikus.

Tegu būna Izidoriui lengva Alyvų Kalno kapų žemelė.

Draugas

MIRĖ PETRAS JANKUS

J. Andriuškevičius gavo iš Maryland State Sanatorijos pranešimą, kad ten kovo 18 d. miręs Petras Jankus. Velionis gydėsi džiovininkų sanatorijoje 13 metų. Jis dažnai parašydavo rašinėlių į lietuvišką spaudą.

Parduodami namai

PARDUODAMI 2 ir 3 šeimynų namai. Kam reikalingas namas dabar gera proga nusipirkti. Kreipkitės: J. Stankus, 84-48 63-rd Rd., kampas Woodhaven Blvd., Middle Village, N. Y. Tel. NEwton 9-5916.

THE LEVY COMPANY
Commercial
STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th SREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

CLEMENT A. VOKET-
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

BASIL FEDORYK
VYNO IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ
102 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-4829

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

STARUN IR KOZIER
Baras ir Restoranas
150 North 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 4-8325

"the Mattress Doctor"
Modern Mattress Co.
282 South 9th Street,
BROOKLYN, N. Y.
Williamsburg Section,
Tel. EVergreen 7-9455
all kinds of bedding, mattresses done over at very reasonable Prices.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PASIRINKIMAS MŪSŲ SANDĖLYJE
Prašomi atsilankyti
E. P. MITCHELL CO.
1245 Broadway
Brooklyn, N. Y.

WILLIAM SIEGFRIED
Vyno ir likerio parduoeuvė
328 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 8-1122

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

SCHOLES BAKING INC.
LIETUVIŠKA DUONA — GĖRIAUSIA DUONA
532 Grand Street. Brooklyn, N. Y
Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.
Tel.EVergreen 4-8802

PETER LUGER
Aukščiausios Kokybės Maistas
Gerai Parinkti Gėrimai
178 BROADWAY BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7114

LASKAS, INC.
Gėlės vestuvėms, parėms ir laidotuvėms
Skubus patarnavimas
270 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8859

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Šalia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

Tarzelė, kurį dar nieko panašaus nebuvo mačjusi, Vileino ir Gijono dvikovą sekė su didžiausiu susidomėjimu. Dvikova jai buvo nemažiau įdomi, kaip civilizuotam žmogui boksavimas.

Tarzelė labai norėjo kad dvikovą laimėtų Vileinas, kuris, ji manė, yra jos draugas. Tarzelė nesuprato koks klastingas jis buvo ir nežinojo, kad jis norėjo ją paimti, kaip vergę.

Tųjo pačių kartu, Tarzanas, dėl tam tikrų slaptų išskaičiavimų, sekė paskui kareivius, kurie artinosi prie karališkų rūmų. Tarzanas, greičiausia, turėjo paruošęs gudrų planą.

Staiga, besiartinančius užpuolikus, pastebėjo vienas iš Paladeno sargų. Griausmingu balsu jis sušuko: 'Taj Adakai!" "Griebkite ginklus! Griebkite ginklus!" — sargas visus įspėjo.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitam Vienybės numery